

# Guia d'estil

*per a la traducció  
de productes informàtics*



*Edició maig 2010*

## Continguts

	<b>Presentació</b>	<b>6</b>
<b>Capítol 1</b>	<b>Convencions de format</b>	<b>7</b>
<b>Capítol 2</b>	<b>Aspectes lingüístics</b>	<b>8</b>
	<b>Qüestions d'estil</b>	<b>8</b>
	• Estil general	8
	• To (nivell de formalitat)	8
	• Variació dialectal	9
	• Neutralització del gènere	9
	– Llista de suggeriments per neutralitzar	9
	• Pronoms possessius	10
	• Veu activa versus veu passiva	10
	• Expressions innecessàries	11
	– Sorry	11
	– Please	12
	– You can	12
	– May	12
	– Simply	13
	– Onomatopeies	14
	• Expressions sintètiques	14
	<b>Qüestions gramaticals</b>	<b>16</b>
	• Estructura de la frase	16
	– Ordre lògic de la informació	16
	– Construcció positiva de les frases	16
	• Formes verbals	16
	– L'usuari s'adreça a l'ordinador	17
	– L'ordinador s'adreça a l'usuari	18
	– Temps verbal	19
	– Ser i estar	20
	– Verb + de + infinitiu	22
	– Gerundi	22
	– Adverbis	23
	– Condicionals	24
	– en + infinitiu	24

• La negació	25
– «Or» amb valor negatiu	25
– La doble negació	25
• El substantiu	25
– Les marques de plural	26
– L'article en les enumeracions	26
– La concordança de gènere	26
• Substantiu + a + infinitiu	27
• Complement + substantiu	27
• El pronom es	27
• L'article	28
• Preposicions	28
– Per i per a	28
– A i en	29
– Preposicions de lloc compostes	30
• Com i com a	31
• Construcció «d'altres»	32

### Capítol 3 Aspectes convencionals 33

#### Puntuació 33

• Els punts suspensius	33
• La coma	34
• Les cometes	34
• Els parèntesis i el guió llarg	35
• El guionet	36
• Els signes d'interrogació i d'admiració	36
• La barra inclinada	37

#### Majúscules i minúscules 38

• Noms dels programes informàtics	39
• Després de dos punts	39
• Noms d'institucions i de departaments	39

#### Llistes numerades i vinyetes 41

• Frases completes (verbals)	41
• Frases incompletes (nominals)	41
• Barreja de frases completes i incompletes	42

#### Abreviacions 43

• Símbols	43
• Abreviatures	45
• Sigles i acrònims	45
– Apostrofació	48
– Plurals	49
– Utilització en textos llargs	49

---

<b>Capítol 4</b>	<b>Aspectes de localització</b>	<b>50</b>
------------------	---------------------------------	-----------

---

<b>Formats i convencions</b>	<b>50</b>
------------------------------	-----------

---

• Nombres	50
– Decimals i milers	50
– Billion	51
– Ordinals	51
• Unitats de mesura	51
• Data i hora	51
– Format i ordre de la data	51
• Adreces web	52
• Números de telèfon	53
• Moneda	53
• Percentatges	53
• Ordenació d'elements	54

<b>Localització de programari</b>	<b>55</b>
-----------------------------------	-----------

---

• Noms de programes	55
• Especificacions de versió	55
• Tecles	55
– Tecles de drecera	58
– Tipus de dades i atributs	58
• Missatges d'error i d'avís	59

<b>Localització de documentació</b>	<b>60</b>
-------------------------------------	-----------

---

• Títols	60
• Referències a opcions de la interfície d'usuari	61
• Referències a altres manuals	61

---

<b>Capítol 5</b>	<b>Terminologia</b>	<b>62</b>
------------------	---------------------	-----------

---

<b>Capítol 6</b>	<b>Bibliografia</b>	<b>64</b>
------------------	---------------------	-----------

---

	<b>Altres documents de Softcatalà</b>	<b>64</b>
	<b>Referències bibliogràfiques</b>	<b>65</b>
<b>Capítol 7</b>	<b>Apèndixs</b>	<b>67</b>
	<b>Apèndix 1. Errors freqüents</b>	<b>67</b>
	• Construccions incorrectes	67
	– Donat que	67
	– Doncs	67
	– En quant a	67
	– Hi han	68
	– Tals com	68
	– Tenir que	68
	• Paraules i expressions que cal evitar	69
	– Sí / si	69
	– To be about to	69
	– To need	69
	– Altres paraules i expressions	69
	• Falsos amics	70
	• Barbarismes	72
	• El web o la web?	74
	• Tipografia	75
	<b>Apèndix 2. Topònims i llengües</b>	<b>76</b>
	• Topònims	76
	– Llistat de països	76
	– Ciutats del món	82
	• Llengües	87
	• Alfabets	89
<b>Capítol 8</b>	<b>Crèdits i llicència</b>	<b>90</b>

## Presentació

Softcatalà va néixer l'any 1997 com a iniciativa d'un grup de persones preocupades per la manca de presència del català a les noves tecnologies. Durant els anys següents aquesta iniciativa va superar amb escreix les expectatives inicials, i avui Softcatalà compta amb multitud de col·laboradors, el seu web rep més de mig milió de visites úniques al mes i ha distribuït milions de còpies de programari en català.

Malgrat que l'any 1997 les noves tecnologies eren incipients, l'equip de Softcatalà ja tenia una experiència sòlida en el món de la traducció de programari. Atesa la precària situació de la llengua catalana en aquest àmbit, el primer que va fer l'equip abans de començar a traduir va ser l'elaboració d'un glossari que més tard es va publicar com el «Recull de termes de Softcatalà». Paral·lelament es van començar a establir uns criteris generals de traducció, que finalment van donar com a resultat aquesta Guia d'estil, de la qual avui presentem una nova versió revisada i ampliada.

La Guia d'estil no és ni una gramàtica ni un diccionari. Donem per descomptat que els traductors tenen uns coneixements mínims de català i, en qualsevol cas, sempre poden servir-se del «Diccionari de la llengua catalana» de l'Institut d'Estudis Catalans (la segona edició del qual va aparèixer l'abril de 2007) i/o d'alguna gramàtica. També poden consultar els productes en línia del TERMCAT, on hi ha un seguit de recomanacions per millorar la qualitat dels textos traduïts.

L'objectiu de la Guia és establir les normes que s'han d'aplicar a totes i cadascuna de les traduccions que es fan a Softcatalà, i es pot considerar com el complement del Recull de termes. Hi incloem, però, algunes normes gramaticals que són, de vegades, poc conegudes o que provoquen confusió entre traductors i correctors.

Aquesta Guia d'estil ha estat revisada pel Centre de Terminologia TERMCAT, que hi ha aportat els criteris que ha anat establint i les recomanacions que ha anat fent al llarg de la seva experiència, des del 1985, en l'assessorament terminològic adreçat a la localització de productes informàtics en català (i, en concret, el contingut del document «Criteris per a la localització de productes informàtics en català»).

Fent públic aquest document esperem posar la nostra experiència a l'abast de tothom que vulgui escriure programes en català, traduir-los d'altres llengües o que simplement tingui curiositat per aquest món de confluència entre la llengua i la informàtica.

Per últim, disposem d'una pàgina on hi ha comentaris sobre aquesta guia i propostes per a futures versions. Sou benvinguts a deixar-hi els vostres comentaris i suggeriments.

**L'equip de Softcatalà**

# Convencions de format

# 1

*A continuació descrivim el conjunt de convencions de format que utilitzem en tota la Guia d'estil.*

Utilitzem les cometes baixes o llatines (« ») per citar textos en anglès; per indicar que un determinat mot o expressió és un calc; o bé per ressaltar una paraula dins del text (p. ex. La paraula «versió» no és un nom propi). Els títols o encapçalaments de taules els escrivim en cursiva. Usem la **negreta** per destacar quelcom important en un text. Per exemple, un fragment de text dins d'un paràgraf en el qual volem que el lector es concentri.

Els exemples són importants per il·lustrar com s'aplica correctament una recomanació. Per tal de ressaltar els exemples, utilitzem un tipus de lletra d'amplada fixa. Així, el format dels exemples en anglès i català és el següent:

<b>Anglès</b>	Music & Movies
<b>Català</b>	Música i pel·lícules

En els quadres d'exemples, distingim les opcions recomanades de les no recomanades amb els mots «Correcte» i «Incorrecte». Això no significa que totes les opcions marcades com a «incorrectes» ho siguin en tots els casos, sinó que des del punt de vista de Softcatalà són inadequades en els contextos referits (i, a vegades, en l'àmbit de les noves tecnologies en general). Si fem servir sempre els mots «Correcte» i «Incorrecte» és per una qüestió d'usabilitat i perquè, sovint, es fa difícil establir una frontera clara entre allò incorrecte i allò no recomanable. De totes maneres, en la majoria de casos els comentaris anteriors o posteriors als quadres d'exemples ajudaran el traductor a distingir entre una cosa i l'altra. Usem el format següent:

<b>Text original</b>	A CD burner, and Audio CD Triper
<b>Incorrecte</b>	Enregistrador de CD, i extractor de CD d'àudio
<b>Correcte</b>	Enregistrador de CD i extractor de CD d'àudio

## Aspectes lingüístics

# 2

### 1. Qüestions d'estil

#### ■ Estil general

L'estil ha de ser clar, lògic i acurat. El lector no s'ha d'adonar que el text és una traducció; per assolir aquest objectiu, cal evitar els anglicismes (tant lèxics com sintàctics), així com les expressions ambigües i les frases llargues i complexes.

#### ■ To (nivell de formalitat)

En català, el to que s'utilitza habitualment en la redacció de programari i documentació és més formal que en anglès. Si bé als textos informàtics redactats en anglès és habitual trobar-hi onomatopeies (com ara «huh!») i expressions col·loquials («oh, bother!»), en català aquest tipus d'expressions no hi són gens freqüents. D'altra banda, en anglès sovint s'utilitza un llenguatge que tendeix a «humanitzar» l'ordinador, per mitjà de frases com ara «Sorry, passwords do not match», que en català són del tot alienes al context informàtic.

Una altra diferència important és el tractament. Quan l'ordinador es dirigeix a l'usuari (tant en quadres de diàleg com en documentació), en anglès es fa servir sempre la forma «you», del tot neutra en termes de formalitat. En català, en canvi, es fa servir la forma «vós». Cal tenir present, però, que en expressions com ara «A better browser for you» el tractament no es tradueix («Un navegador millor»), per tal d'evitar la tendència a humanitzar l'ordinador pròpia de l'anglès. A l'hora de traduir programari i documentació, doncs, és important tenir en compte aquestes diferències pel que fa al nivell de formalitat.



## ■ Variació dialectal

Sempre que sigui possible, i garantint que el resultat no soni forçat, s'ha d'optar per les formes més comunes d'arreu del domini lingüístic en les traduccions d'àmbit general. En cas de dubte (p. ex. certes terminacions verbals), s'ha d'optar per aquelles definides com a generals a la «Gramàtica de la llengua catalana» de l'IEC.

## ■ Neutralització del gènere

Sempre que existeixi, optarem per la forma o construcció més genèrica («Us donem la benvinguda», «Tothom», «Traduït per»). En la localització, per raons d'economia d'espai, es desaconsella l'ús de formes dobles.

### Llista de suggeriments per neutralitzar

A continuació oferim un conjunt d'expressions comunes que us suggerim neutralitzar.

Forma sense neutralitzar	Forma neutral
Desenvolupadors/traductors	<b>Equip de desenvolupament, equip de traducció</b>
Els i les alumnes / els i les estudiants	<b>L'alumnat</b>
Gràcies als nostres col·laboradors	<b>Agraïm la col·laboració de:</b>
Benvinguts	<b>Us donem la benvinguda</b>
Tots/totes	<b>Tothom</b>
Nen/nena, nens/nenes	<b>Infant, infants, mainada</b>
Autor/ora:	<b>Publicat/creat/traduït per, obra de</b>

En canvi, desaconsellem l'ús de mots com ara «professorat» o «estudiantat», molt estesos però incorrectes, atès que en català (com en la majoria de llengües romàniques), el sufix "-at" s'empra per fer referència a un ofici, càrrec o dignitat i no pas a un conjunt de persones. En aquests casos, utilitzarem la forma masculina (atès que és la menys marcada):

<b>Incorrecte</b>	Estudiantat
<b>Correcte</b>	Estudiants

## ■ Pronoms possessius

Els missatges que ens dóna l'ordinador són plens d'expressions com ara «your computer», «your file», etc. En aquests casos, utilitzarem el pronom possessiu només quan hi pugui haver dubtes que l'ordinador està parlant del nostre ordinador, del nostre fitxer, etc.:

<b>Text original</b>	Are you sure you want to remove <b>your file</b> ?
<b>Incorrecte</b>	Esteu segur que voleu eliminar <b>el vostre fitxer</b> ?
<b>Correcte</b>	Esteu segur que voleu eliminar <b>el fitxer</b> ?

**Regla pràctica:** Llegiu el text i comproveu que no hi ha dubte que es parla del nostre ordinador, fitxer, etc. Si es creu convenient de recollir el matís semàntic que el possessiu afegeix a la frase, es pot recórrer a estructures amb el verb «tenir» sense haver d'utilitzar el possessiu:

<b>Text original</b>	Please check <b>your</b> printer is properly installed.
<b>Incorrecte</b>	Si us plau, comproveu que la <b>vostra</b> impressora està instal·lada.
<b>Correcte</b>	Comproveu que <b>teniu</b> la impressora ben instal·lada.

En canvi, si convé indicar expressament que l'ordinador parla del nostre ordinador, fitxer, etc., conservarem el possessiu:

<b>Text original</b>	A file with the same name already exists in the remote server. Do you want to upload <b>your file</b> anyway?
<b>Incorrecte</b>	Al servidor remot ja hi ha un fitxer amb el mateix nom; voleu penjar-hi igualment <b>el fitxer</b> ?
<b>Correcte</b>	Al servidor remot ja hi ha un fitxer amb el mateix nom; voleu penjar-hi igualment <b>el vostre</b> fitxer?

## ■ Veu activa versus veu passiva

S'ha de vigilar amb les oracions passives angleses, ja que el català no en fa un ús tan habitual com l'anglès. Per tant, sempre intentarem convertir les frases a la forma activa:

Text original	Your signature <b>is not displayed</b> , but <b>is added</b> to the message window when the message <b>is sent</b> .
Incorrecte	La vostra signatura <b>no és visualitzada</b> , però <b>és afegida</b> a la finestra del missatge quan <b>és enviat</b> .
Correcte	La vostra signatura <b>no es visualitza</b> , però <b>s'afegeix</b> a la finestra del missatge quan <b>s'envia</b> .

Tingueu present, alhora, que habitualment cal modificar l'ordre dels components de la frase respecte de la llengua de partida de la traducció:

Text original	The file <b>has been saved</b> .
Incorrecte	El fitxer <b>s'ha desat</b> .
Correcte	<b>S'ha desat</b> el fitxer.

Això no vol dir que no es pugui utilitzar la forma passiva si realment és necessari:

Text original	mIRC <b>has been developed by</b> Khaled Mardam-Bey.
Incorrecte	El mIRC <b>l'ha desenvolupat</b> Khaled Mardam-Bey.
Correcte	El mIRC <b>ha estat desenvolupat per</b> Khaled Mardam-Bey.

## ■ Expressions innecessàries

Els programadors en llengua anglesa tenen tendència a «humanitzar» el programari i la forma en què l'ordinador s'adreça a l'usuari. Això fa que, per exemple, sovint es disculpin quan, per alguna raó, no s'ha pogut realitzar alguna ordre sol·licitada, o bé que demanin a l'usuari que «si us plau» triï una opció. Aquestes expressions **no** les traduirem, ja que la manera catalana d'expressar el mateix concepte («em sap greu», «malauradament», etc.) ocupa més espai i no aporta cap mena d'informació addicional a la frase.

### Sorry

Text original	<b>Sorry</b> , that action name already exists.
Incorrecte	<b>Em sap greu</b> , aquest nom d'acció ja existeix.
Correcte	Aquest nom d'acció ja existeix.

## Please

Text original	Please try again later.
Incorrecte	Si us plau, torneu-ho a provar més tard.
Correcte	Torneu-ho a provar més tard.

## You can

L'expressió «You can» en anglès es pot usar en el sentit de possibilitat o d'ordre. En el primer cas, cal traduir-la per «podeu» + infinitiu; en el segon, per imperatiu.

Anglès	This program is free software; <b>you can</b> redistribute it and/or modify.
Català	Aquest programa és programari lliure; <b>es pot</b> redistribuir i/o modificar.

Anglès	This is a bad idea because as root, you <b>can</b> damage your system, and nothing will stop you.
Català	Això no és recomanable, ja que com a usuari primari <b>podeu</b> malmetre el sistema i res no us aturarà.

Text original	<b>You can</b> use + and - to perform relative movement.
Incorrecte	<b>Podeu utilitzar</b> + i - per realitzar moviments relatius.
Correcte	<b>Utilitzeu</b> + i - per realitzar moviments relatius.

Quan l'expressió apareix formulada en negatiu, sovint implica una idea d'ordre i cal, per tant, traduir-la per imperatiu:

Anglès	<b>You cannot</b> digitally sign this message.
Català	<b>No podeu</b> signar aquest missatge digitalment.

## May

Habitualment, les construccions amb «may» indiquen possibilitat o bé probabilitat. En el primer cas, les traduirem per «pot» + infinitiu; en el segon, ho farem per «És possible que/pot ser que» + subjuntiu (en cap cas per «pot» + infinitiu).

Per exemple:

Possibilitat:

Anglès	<b>You may</b> choose individual options to be installed. Recommended for experienced users.
Català	<b>Podeu</b> triar quines opcions voleu instal·lar. Recomanat només per als usuaris avançats.

Probabilitat:

Text original	The server <b>may be down</b> or may be incorrectly configured.
Incorrecte	El servidor <b>pot haver caigut</b> o estar configurat incorrectament.
Correcte	<b>És possible</b> que el servidor hagi caigut o estigui mal configurat.

A banda dels casos en què expressa possibilitat o probabilitat, el «may» també es fa servir sovint per fer referència a les característiques o comportament d'alguna cosa. En aquests casos, és aconsellable ometre'l:

Text original	This message <b>may contain</b> a virus or there is not enough disk space. Skip this message?
Incorrecte	Aquest missatge <b>pot contenir</b> un virus o no hi ha prou espai de disc. Voleu ometre aquest missatge?
Correcte	Aquest missatge <b>conté</b> un virus o no hi ha prou espai de disc. Voleu ometre aquest missatge?

Així mateix, cal evitar traduir aquestes construccions en condicional. Per exemple:

Text original	<b>It may be</b> trying to impersonate the web page you want to visit. Most legitimate sites use names instead of numbers.
Incorrecte	<b>Podria estar intentant</b> suplantar la pàgina web que voleu visitar. La majoria de llocs legítims utilitzen noms en comptes de nombres.
Correcte	<b>És possible que intenti</b> suplantar la pàgina web que voleu visitar. La majoria de llocs legítims utilitzen noms en comptes de nombres.

## Simply

L'adverbi «simply», molt freqüent en anglès, per regla general no el traduirem (per raons d'espai i perquè en català no és tan habitual):

<b>Text original</b>	Its plugin-based architecture means that new data types or processing capabilities can be added <b>simply</b> by installing new plugins.
<b>Incorrecte</b>	L'arquitectura basada en connectors permet afegir-hi nous tipus de dades i capacitats de processament <b>tan sols</b> instal·lant-hi nous connectors
<b>Correcte</b>	L'arquitectura basada en connectors permet afegir-hi nous tipus de dades i capacitats de processament <b>instal·lant-hi</b> nous connectors.

<b>Text original</b>	If you wish to re-run this wizard, <b>simply</b> right click on the icon on your panel and choose 'Configuration...' from the menu.
<b>Incorrecte</b>	Si voleu tornar a executar aquest auxiliar, <b>simplement</b> feu clic amb el botó dret a la icona del quadre i escolliu «Configuració...» del menú.
<b>Correcte</b>	Si voleu tornar a executar aquest auxiliar, <b>feu clic</b> amb el botó dret a la icona del quadre i escolliu «Configuració...» del menú.

## Onomatopeies

En anglès es fan servir onomatopeies com ara «oh», que en català no traduirem per qüestions d'estil. Per exemple:

<b>Text original</b>	<b>Oh bother</b> , there's a server error. Please try again later.
<b>Incorrecte</b>	<b>Oh</b> , s'ha produït un error al servidor. Proveu-ho més tard.
<b>Correcte</b>	<b>S'ha produït</b> un error al servidor. Proveu-ho més tard.

## ■ Expressions sintètiques

Molts dels missatges en què l'anglès emprava expressions sintètiques (tant nominals com verbals) en català és preferible redactar-los de forma completa utilitzant oracions amb un verb conjugat. Aquest és el cas del gerundi i també de:

- *l'infinitiu*

<b>Text original</b>	The file has been saved. <b>Continue?</b>
<b>Incorrecte</b>	S'ha desat el fitxer. <b>Continuar?</b>
<b>Correcte</b>	S'ha desat el fitxer. <b>Voleu continuar?</b>

- *el substantiu*

Text original	Error in file.
Incorrecte	Error en el fitxer.
Correcte	Hi ha un error en el fitxer.

- *el substantiu + adjectiu*

Text original	Unremovable folder.
Incorrecte	Carpeta ineliminable.
Correcte	No es pot eliminar la carpeta.

- *el substantiu + participi*

Text original	Option enabled.
Incorrecte	Opció habilitada.
Correcte	L'opció és habilitada.

## 2. Qüestions gramaticals

### ■ Estructura de la frase

L'ordre de la frase ha de ser lògic en català i no s'ha de veure mediatitzat per l'estructura sintàctica de l'anglès, sovint diferent. Cal respectar la seqüència següent:

*Subjecte + Verb + Complements regits pel verb + Complements no regits*

<b>Text original</b>	Inserting can only be done in editing mode.
<b>Incorrecte</b>	Inserir només es pot fer en mode edició.
<b>Correcte</b>	Només es pot inserir en mode edició.

### Ordre lògic de la informació

Quan es tradueixen instruccions per fer una acció, és recomanable de presentar la informació en l'ordre lògic; primer la informació general i, tot seguit, els detalls. Per exemple:

<b>Text original</b>	Choose Open from the File menu.
<b>Incorrecte</b>	Trieu Obre <b>al menú Fitxer</b> .
<b>Correcte</b>	<b>Al menú Fitxer</b> , trieu Obre.

### Construcció positiva de les frases

És recomanable utilitzar construccions positives, encara que en anglès sovint siguin negatives.

<b>Text original</b>	<b>Don't forget</b> to save your document.
<b>Incorrecte</b>	<b>No us oblideu</b> de desar el document.
<b>Correcte</b>	<b>Recordeu-vos</b> de desar el document.

### ■ Formes verbals

La immensa majoria –per no dir la totalitat– dels originals per traduir són en anglès i, atesa la poca precisió d'aquesta llengua pel que fa a les formes verbals, no se sap mai si l'autor volia indicar un infinitiu, un imperatiu, un



indicatiu, etc. És per això que es fa necessari establir unes normes de redacció que són les següents:

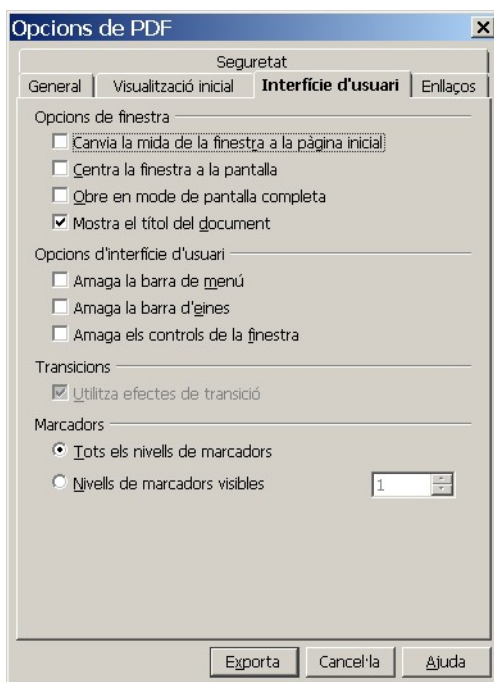
### L'usuari s'adreça a l'ordinador

Quan és l'usuari qui s'adreça a l'ordinador, s'utilitzarà sempre l'imperatiu en segona persona del singular (que correspon al tractament de «tu»). Això ho trobarem sovint en els menús i en alguns quadres de diàleg, especialment els d'opcions de configuració (sempre que no siguin quadres de diàleg en què l'ordinador ens dóna alguna informació o ens pregunta alguna cosa).

D'aquesta manera, no utilitzarem «Editar», sinó «Edita», ni «Obrir», sinó «Obre», per tal d'expressar la força imperativa que, en l'àmbit TIC anglòfon, es dóna a aquesta mena d'enunciats. En l'àmbit TIC en llengua catalana també s'han concebut, tradicionalment, com una ordre que l'usuari dóna a l'ordinador. Com que en català (a diferència del que es fa en anglès) les ordres s'expressen per mitjà d'una terminació verbal específicament indicada per a això, cal traduir sempre aquests enunciats formulant-los en forma imperativa. Per tant, en cap cas no utilitzarem l'infinitiu (que en català no és vàlid per expressar ordres), com tampoc no alternarem entre una forma i l'altra (perquè la barreja de formes verbals compromet l'homogeneïtat lingüística necessària en tot llenguatge tècnic o especialitzat).

Eitxer	Edita	Visualitza	Vés	Adreces d'interès	Einges	Pe
	Pestanya nova					Ctrl+T
	Finestra nova					Ctrl+N
	Obre...					Ctrl+O
	Anomena i desa...					Majús+Ctrl+S
	Configuració de la pàgina					
	Previsualització d'impressió					Majús+Ctrl+P
	Imprimeix...					Ctrl+P
	Envia un enllaç per correu electrònic...					
	Treballa desconnectat					
	Tanca					Ctrl+W

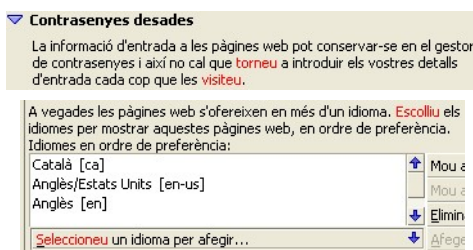
Captura de pantalla del navegador Epiphany amb exemples de l'ús de l'imperatiu (en vermell) en menús



Captura de pantalla d'un diàleg d'opcions de l'OpenOffice.org amb exemples de l'ús de l'imperatiu en caselles de selecció

### L'ordinador s'adreça a l'usuari

Quan, al contrari, és l'ordinador qui s'adreça a l'usuari per donar-li informació, fer-li una pregunta, etc., la forma que cal utilitzar és l'imperatiu en segona persona del plural (que correspon al tractament de «vós»). Això ho trobem sobretot en la documentació i en alguns quadres de diàleg, com podeu veure en aquesta altra captura de pantalla:



El fet d'utilitzar la segona persona del plural no implica necessàriament que l'ordinador s'estigui adreçant a més d'una persona i, per tant, no escriurem «esteu desconnectats» sinó «esteu desconnectat», ni «esteu segurs» sinó «esteu segur».

Igualment, cal tenir en compte que en català s'ha d'evitar l'ús explícit de «vós» sempre que es pugui. Si és necessari, hem de modificar els elements o l'estructura de la frase per ometre el pronom.

Text original	Generate a new key of your own.
Incorrecte	Genereu una clau <b>per a vós mateix</b> .
Correcte	Genereu una clau <b>pròpia</b> .

Un altre exemple:

Text original	Conglomerate may be able to supply some of the 'boilerplate' content for you.
Incorrecte	Pot ser que el Conglomerate pugui proporcionar alguns dels continguts més generals <b>per a vós</b> .
Correcte	Pot ser que el Conglomerate <b>us</b> pugui proporcionar alguns dels continguts més generals.

En alguns casos és difícil evitar-ne l'ús:

Anglès	The user '%s' has shared a folder with <b>you</b> .
Català	L'usuari «%s» comparteix una carpeta amb <b>vós</b> .

Anglès	<b>You</b> may be contacted by a GNOME developer.
Català	És possible que un desenvolupador del GNOME es posi en contacte amb <b>vós</b> .

En cas que el programari estigui destinat exclusivament a un públic infantil (jocs educatius, textos de primària, etc.), es podrà utilitzar el singular («tu», «teu») en comptes del plural («vós», «vostre»). Per exemple, «Escriu el teu nom» en comptes d'«Escriviu el vostre nom».

### Temps verbal

En general, mantindrem el temps verbal de l'original, excepte en el cas del «past simple» anglès, que gairebé sempre caldrà traduir pel pretèrit indefinit o pel present d'indicatiu. Un exemple freqüent el trobem en l'ús de «could/couldn't» o «was able/unable to», que traduirem per «s'ha pogut/no s'ha pogut».

Forma en anglès	Traducció en català
Cannot / Unable to	No es pot
Could not / Was unable to	No s'ha pogut
(The program, etc.) cannot / is unable to	(El programa, etc.) no pot
(The program, etc.) could not / was unable to	(El programa, etc.) no ha pogut
You cannot / are unable to	No podeu
You could not / were unable to	No heu pogut

I el mateix per a les oracions afirmatives i tots els altres verbs.

D'altra banda, s'ha d'evitar l'ús inadequat del futur, que sovint s'utilitza impròpiament en lloc del present:

Text original	The first entry <b>will have</b> to be...
Incorrecte	La primera entrada <b>haurà</b> de ser...
Correcte	La primera entrada <b>ha</b> de ser...

### Ser i estar

Atès que l'anglès «to be» es pot traduir en alguns casos per «ser» i en d'altres per «estar», cal anar en compte amb l'ús d'aquests verbs i emprar-los d'acord amb la normativa de la llengua catalana.

Generalment, els dubtes sobre «ser» i «estar» es concreten en dos casos: per indicar lloc i amb adjectius.

- *Per indicar lloc*

Per indicar lloc s'empra «ser»; no és correcte l'ús d'«estar» en aquest cas:

Text original	File X <b>is</b> in folder Y.
Incorrecte	El fitxer X <b>està</b> a la carpeta Y.
Correcte	El fitxer X <b>és</b> a la carpeta Y.

Text original	The database <b>is</b> on disk.
Incorrecte	La base de dades <b>està</b> al disc.
Correcte	La base de dades <b>és</b> al disc.

**Nota:** El verb «estar» s'usa quan s'especifica la durada («Estaré allà unes dues hores») i, aplicat a persones, quan vol dir «treballar» o «viure» («Estic a l'agència de viatges»; «(S')està a Sabadell, a casa de la seva germana»). Aquests contextos, però, no solen aparèixer en traduccions d'aplicacions informàtiques.

• *Amb adjectius:*

Davant d'un adjectiu (o un participi), en la llengua general hi ha molts casos en què tant es pot emprar «ser» com «estar» («La sopa "és" o "està" calenta»). Per a les traduccions de Softcatalà recomanem l'ús de «ser», ja que és la forma tradicional:

Text original	The database <b>is</b> empty.
Incorrecte	La base de dades <b>està</b> buida.
Correcte	La base de dades <b>és</b> buida.

• *Altres exemples:*

- El disc és ple. (*millor que «El disc està ple»*)
- L'accés a aquest web és restringit.
- És prohibit usar aquest programa sense llicència.
- El programa era obert, però s'ha tancat a causa d'un error.

Ara bé, cal estar segur que «ser» s'usa correctament, ja que hi ha casos en què només hi pot anar «estar»:

- El programa X està baixat.
- El document està desconfigurat.
- El disc està danyat.

En cas de dubte, opteu per «estar» o qualsevol altra solució no compromesa, com ara:

- El disc ja s'ha formatat.

## Verb + de + infinitiu

En la construcció verb + «de» + infinitiu en què «de» és optatiu, a les traduccions no el posarem:

<b>Incorrecte</b>	Teniu prohibit <b>d'accedir</b> al fitxer.
<b>Correcte</b>	Teniu prohibit <b>accedir</b> al fitxer.

## Gerundi

Quan en anglès s'utilitza el gerundi per indicar una acció que s'està executant, en català no s'ha de traduir literalment per un gerundi, sinó que s'ha d'emprar la forma «S'està...» o bé «S'estan...»:

<b>Text original</b>	<b>Downloading</b> mail.
<b>Incorrecte</b>	<b>Baixant</b> el correu.
<b>Correcte</b>	<b>S'està baixant</b> el correu.

<b>Text original</b>	<b>Compacting</b> databases.
<b>Incorrecte</b>	<b>Compactant</b> les bases de dades.
<b>Correcte</b>	<b>S'estan compactant</b> les bases de dades.

Molts gerundis es tradueixen per «en» + infinitiu (no hem d'utilitzar mai «al» en aquesta mena de construcció):

<b>Text original</b>	An error has occurred <b>when reading</b> mail.
<b>Incorrecte</b>	S'ha produït un error <b>quan llegint</b> el correu.
<b>Correcte</b>	S'ha produït un error <b>en llegir</b> el correu. <i>(i no al llegir el correu)</i>

I d'altres, per un substantiu, especialment en títols i opcions:

<b>Text original</b>	2.3 <b>Editing</b> files
<b>Incorrecte</b>	2.3 <b>Editant</b> els fitxers
<b>Correcte</b>	2.3 <b>Edició</b> de fitxers

D'altra banda, s'ha d'evitar l'ús del gerundi en construccions que no indiquin simultaneïtat, com en els exemples següents:

<b>Incorrecte</b>	S'ha produït un error, <b>fent-se</b> malbé el fitxer.
<b>Correcte</b>	S'ha produït un error i el fitxer <b>s'ha fet</b> malbé.

<b>Incorrecte</b>	L'aplicació s'ha instal·lat <b>ocupant</b> 543 kB.
<b>Correcte</b>	L'aplicació s'ha instal·lat i <b>ha ocupat</b> 543 kB.

El gerundi expressa una acció (p. ex., «S'estan baixant els fitxers», «El document s'està imprimint», etc.) i, per això, tampoc pot usar-se com si fos un adjectiu (és a dir, amb valor estàtic):

<b>Incorrecte</b>	Fitxer <b>contenint</b> la documentació.
<b>Correcte</b>	Fitxer <b>que conté</b> la documentació.

## Adverbis

Sempre que sigui possible, és recomanable evitar els adverbis acabats en «-ment» i prioritzar construccions del tipus adverbi + participi/adjectiu. Per exemple:

<b>Text original</b>	The server may be down or may be <b>incorrectly</b> configured.
<b>Incorrecte</b>	Pot ser que el servidor estigui inactiu o configurat <b>incorrectament</b> .
<b>Correcte</b>	Pot ser que el servidor estigui inactiu o <b>mal</b> configurat.

En altres casos, però, quan la construcció adverbi + participi/adjectiu resta naturalitat a la frase, s'aconsella utilitzar un adverbi acabat en «-ment»:

<b>Text original</b>	Any network devices you have on the system are <b>automatically</b> detected by the installation program and shown in the list.
<b>Incorrecte</b>	El programa d'instal·lació detectarà <b>de manera automàtica</b> qualsevol dispositiu de xarxa i el mostrarà a la llista.
<b>Correcte</b>	El programa d'instal·lació detectarà <b>automàticament</b> qualsevol dispositiu de xarxa i el mostrarà a la llista.

D'altra banda, i sempre que haguem de combinar dos adverbis acabats en «-ment» i per raons d'estalvi d'espai suprimirem la terminació del segon (no pas la del primer, que és incorrecte). Per exemple:

Text original	Emacspeak is a speech interface that allows visually impaired users to interact <b>independently</b> and <b>efficiently</b> with the computer.
Incorrecte	L'Emacspeak és una interfície de parla que permet als usuaris interactuar <b>independent</b> i <b>eficientment</b> amb l'ordinador.
Correcte	L'Emacspeak és una interfície de parla que permet als usuaris interactuar <b>independentment</b> i <b>eficient</b> amb l'ordinador.

## Condicionals

Per raons d'estil desaconsellem la traducció directa de «You should» + infinitiu per «Hauríeu de» + infinitiu. És millor utilitzar construccions com ara «És recomanable que» + subjuntiu o similars:

Text original	You should close all programs.
Incorrecte	Hauríeu de tancar tots els programes.
Correcte	És recomanable que tanqueu tots els programes.

Aquesta traducció, però, no es pot utilitzar quan «should» indica que una cosa s'esdevindrà després de fer-ne una altra; en aquest cas és millor utilitzar directament el futur o bé, si voleu conservar el matís de certa incertesa que dóna l'anglès, la construcció «haver de» en present d'indicatiu:

Text original	After clicking there a window <b>should be opened</b> .
Incorrecte	Després de clicar-hi <b>s'hauria d'obrir</b> una finestra.
Correcte	Després de clicar-hi <b>s'obrirà</b> / <b>s'ha d'obrir</b> una finestra.

## en + infinitiu

Per indicar que té lloc una cosa quan en té lloc una altra, utilitzarem sempre la construcció «en» + infinitiu, i **mai** «al» + infinitiu:

Incorrecte	<b>Al traduir</b> documentació, cal tenir en compte...
Correcte	<b>En traduir</b> documentació, cal tenir en compte...

Incorrecte	<b>Al tancar</b> l'ordinador, recordeu...
Correcte	<b>En tancar</b> l'ordinador, recordeu...



## ■ La negació

En català la negació s'explicita amb més freqüència que en anglès.

### «Or» amb valor negatiu

La conjunció disjuntiva «or» en anglès es pot utilitzar amb valor negatiu; en català cal traduir-la per «ni» i no per «o». Per exemple:

Anglès	You won't be able to open <b>or</b> modify the file.
Català	No podreu obrir <b>ni</b> modificar el fitxer.

### La doble negació

En frases negatives, les partícules «mai», «cap», «res», «gens» i «ningú» han de dur «no» sempre:

- **No** tragueu **mai** el disquet abans d'hora.
- **Cap** ordre **no** s'ha d'escriure en majúscules.
- Sense la contrasenya, **ningú no** està autoritzat a accedir a la informació.

Sovint, quan en anglès una construcció negativa inclou un objecte directe precedit per un article indefinit, cal traduir aquest article indefinit per «cap»:

Text original	Unable to find <b>a</b> valid file.
Incorrecte	No s'ha trobat <b>un</b> fitxer vàlid.
Correcte	No s'ha trobat <b>cap</b> fitxer vàlid.

D'altra banda, quan l'objecte directe és plural sovint cal traduir-lo en singular:

Text original	<b>No files</b> were found.
Incorrecte	No <b>s'han</b> trobat fitxers.
Correcte	No s'ha trobat <b>cap</b> fitxer.

## ■ El substantiu

De vegades abusem dels substantius; sovint podem expressar el mateix de manera més directa, efectiva i genuïna amb un verb. Per exemple:

Anglès	...és útil per <b>a la realització</b> de trucades.
Català	...és útil per <b>fer</b> trucades.

### Les marques de plural

A l'hora de fer el plural de substantius acabats en -sc, -st, -xt i -ig, recomanem la inserció vocàlica que es fa en bona part del domini lingüístic: «bosc» > «boscós», «test» > «testós», «context» > «contextós», «sondeig» > «sondejós». Una excepció és el plural del demostratiu «aquest», que en cap cas no serà «aquestos» sinó «aquests».

### L'article a les enumeracions

En general, davant d'un grup d'elements coordinats, és recomanable repetir el determinant que acompanya cada element si el gènere i/o el nombre canvia (llevat d'aquells casos en què l'espai no ho permeti). Per exemple:

Text original	All <b>movie and sound files</b> .
Incorrecte	Totes <b>les pel·lícules i fitxers de so</b> .
Correcte	Totes <b>les pel·lícules i els fitxers de so</b> . ( <i>més recomanable</i> )

### La concordança de gènere

En els casos en què un mateix adjectiu o participi es refereix a dos substantius de gènere diferent, recomanem fer la concordança sempre en masculí, perquè és el gènere menys marcat i també per raons d'estalvi d'espai. Per exemple: «How to find hidden files and folders» > «Com trobar els fitxers i les carpetes amagats» o bé «Com trobar les carpetes i els fitxers amagats» (cal fer la concordança en masculí independentment de l'ordre en què apareguin els substantius).

Text original	Hide running programs and applications.
Incorrecte	Amagueu els programes i les aplicacions obertes.
Correcte	Amagueu els programes i les aplicacions oberts.

## ■ Substantiu + a + infinitiu

Cal evitar aquesta construcció. Per exemple:

Text original	File to open.
Incorrecte	Fitxer a obrir.
Correcte	Fitxer que s'ha d'obrir.

## ■ Complement + substantiu

Especialment en traduir frases amb poc context, convé recordar que, en anglès, el complement va davant el substantiu. Així, com a regla general, les frases com ara «Operating System Database Manager Program Files» les traduirem cap enrere, és a dir, aquest exemple es traduiria per «Fitxers del programa del gestor de bases de dades del sistema operatiu».

Malauradament, sovint és difícil establir si ens trobem davant una construcció del tipus complement + substantiu (com ara «Download Manager», gestor de baixades), o d'una del tipus verb en imperatiu + substantiu (com ara «Load Settings», carrega els paràmetres). Només el context ens hi podrà ajudar o, si no n'hi ha, l'experiència en altres casos similars, o fins i tot la intuïció.

D'altra banda, cal recordar que, en català, el complement generalment es posposa al substantiu:

Text original	Consider <b>following</b> steps:
Incorrecte	Tingueu en compte els <b>següents</b> passos:
Correcte	Tingueu en compte els passos <b>següents</b> :

Text original	<b>New</b> file.
Incorrecte	<b>Nou</b> fitxer.
Correcte	Fitxer <b>nou</b> .

## ■ El pronom es

El pronom «es», davant un mot començat per s-, ce- o ci-, s'escriurà sempre en la forma plena («se»):

- **Se** sap que algunes característiques...
- Les propietats d'aquest programa **se** sumen a les de...

## ■ L'article

En anglès no se solen posar els articles «the» ni «a/an» en esmentar determinats conceptes, però en les traduccions al català, i sempre segons el context, en molts casos caldrà afegir-los:

<b>Text original</b>	Downloading Mail.
<b>Incorrecte</b>	S'està baixant correu.
<b>Correcte</b>	S'està baixant <b>el</b> correu.

<b>Text original</b>	Please select location.
<b>Incorrecte</b>	Selecioneu ubicació.
<b>Correcte</b>	Selecioneu <b>una</b> ubicació.

Sovint la intuïció, juntament amb les normes ortogràfiques, us ajudaran a decidir si l'article és necessari o no. En tot cas, l'article ha de precedir sempre els noms de programes, sistemes operatius, etc., seguint les normes d'apostrofació generals: «l'Excel», «l'MS-DOS», «el Windows», «el Linux», «el GIMP», el «Firefox», «l'Skype», «l'Ubuntu», l'«IE»...

## ■ Preposicions

### Per i per a

Davant nom, pronom o altres sintagmes nominals, utilitzarem «per» per indicar la persona (o màquina, o sistema, etc.) que ha fet una cosa (correspon normalment a l'anglès «by» o «because of») o bé per indicar-ne la causa, i «per a» per indicar la persona (o màquina, o sistema, etc.) destinatària o beneficiària d'una cosa (correspon normalment a l'anglès «to» o «for»):

- Aquest arxiu ha estat comprimit **pel** WinRar.
- Programa traduït **per** Softcatalà.
- Missatge distribuït **pel** moderador de la llista.
- Previst **per la** normativa.
- S'ha cancel·lat l'operació **per** sobrecàrrega de la xarxa (perquè sobrecarregava).
- Oferta **per als** internautes.
- Programa **per a** la compressió de fitxers.
- Missatge **per a** l'usuari del sistema.
- Pedaç **per al** sistema operatiu.

Davant infinitiu, farem servir sempre «per» (seguint la proposta de Coromines-Solà):

- Per indicar que una cosa encara està per fer:

- Programa **per** baixar. *(que encara no s'ha baixat)*
- Les cadenes estan **per** traduir. *(pendents de traduir)*

- Per indicar destinació o finalitat:

- Programa **per** baixar. *(que serveix per fer baixades)*
- Aplicació **per** gestionar l'agenda.
- Introduïu la contrasenya **per** accedir a l'àrea restringida.

- Per indicar la causa; també es pot expressar aquesta causa amb un nom, o amb «perquè»:

- Gràcies **per** visitar el nostre web. *(per la visita, perquè heu visitat)*
- La connexió s'ha interromput **per** interferir en una altra operació. *(per la interferència, perquè interferia)*

## A i en

A vegades es fa difícil establir si s'ha d'utilitzar «a» o «en»:

- Per indicar moviment, en general utilitzarem «a»:

- Els documents obsolets es poden enviar **a** la paperera.
- Torneu **a** la pàgina anterior.

Però si després de la preposició hi ha un determinant o un numeral («aquest», «alguna», «un», «tres») començat per vocal i que no és l'article determinat («el», «la», «els», «les»), i tot i que segons la normativa actual es poden utilitzar les dues preposicions indistintament, a Softcatalà, per motius de coherència, utilitzarem sempre «en»:

- Voleu desar el fitxer **en** aquesta carpeta?

• Per indicar situació, en general utilitzarem «a»:

- Comproveu que la impressora està connectada **a** l'ordinador.
- Les plantilles són **a** la carpeta Plantilles.

Però si després de la preposició hi ha un determinant o un numeral («aquest», «alguna», «un», «tres») començat per vocal i que no és l'article determinat («el», «la», «els», «les»), a Softcatalà utilitzarem sempre «en»:

- Trobareu aquesta aplicació **en** diversos llocs.

A més, si el lloc és plural i no hi ha articles ni determinants s'usa «en»:

- Els fitxers són **en** discos diferents.

### Preposicions de llocs compostes

En català, les preposicions de lloc (del tipus «damunt», «sota», «davall», «darrere», etc.) poden anar acompanyades d'altres preposicions («a» i «de») i fins i tot d'articles. Per tant, totes aquestes possibilitats són correctes:

- És **damunt** la taula.
- És **damunt de** la taula.
- És **a damunt de** la taula.
- És **al damunt de** la taula.

A Softcatalà, per unificar criteris de redacció, i amb voluntat simplificadora, posarem sempre la variant més curta de totes les possibles. Així:

- Posa la imatge **darrere**. (*millor que no pas: Posa la imatge **al darrere***)
- Porta la imatge **davant**. (*millor que no pas: Porta la imatge **al davant***)
- Posa una columna **sobre** l'altra. (*millor que no pas: Posa una columna **a sobre de** l'altra*)
- Posa una columna **sota** l'altra. (*millor que no pas: Posa una columna **a sota de** l'altra*)
- Posa-ho **baix**. (*millor que no pas: Posa-ho **a baix***)
- Posa-ho **sota**. (*millor que no pas: Posa-ho **a sota***)
- **Damunt** la línia de text. (*millor que no pas: **Damunt de** la línia de text*)

Hi ha casos en què la variant més curta és amb una preposició:

- Posa-ho més **a prop**. (*i no: Posa-ho més **prop***)
- El text va **davall de** la imatge. (*i no: **davall** la imatge*)
- Posa-ho **a sobre**.

**Nota:** «baix» no es pot utilitzar quan s'indica el punt de referència: «a baix de la finestra» és incorrecte.

L'avantatge d'aquest sistema, a més de la unificació, és que s'estalvia espai.

## ■ Com i com a

La partícula «com» s'usa quan es vol dir «en comparació a», «semblant a»:

- És un gestor de correu **com** l'Eudora. (*semblant a l'Eudora*)

També quan introdueix una llista d'exemples; en aquest cas pot anar acompanyada d'«ara»:

- Els gestors de correu, **com** l'Eudora o l'Outlook, poden fer diverses funcions.
- Els gestors de correu, **com ara** l'Eudora o l'Outlook, poden fer diverses funcions.

Al seu torn, la partícula «com a» s'usa quan es vol dir «en qualitat de», «fent la funció de»:

- El programa X pot treballar **com a** gestor de base de dades i **com a** processador de textos.
- **Com a** administrador de la llista de correu, he de dir que...

## ■ Construcció «d'altres»

Sovint s'utilitza incorrectament la construcció «d'altres» allà on s'ha d'utilitzar simplement «altres». «Altres» només pot dur la preposició «de» davant quan té valor partitiu, és a dir, quan es refereix a una part d'un col·lectiu ja esmentat (i sovint va acompanyat del pronom feble «en»). A més, com que «d'altres» substitueix un nom, no pot dur cap altre nom darrere. Exemples:

- Alguns documents poden editar-se amb el WordPad, però **d'altres** [documents], no.
- Hi ha **altres** fitxers per traduir.
- Alguns cops caldrà revisar la traducció; **d'altres** [cops], en canvi, no.
- S'han baixat **altres** programes.



## Aspectes convencionals

# 3

*A continuació descrivim el conjunt d'aspectes convencionals que utilitzem en la traducció de productes informàtics*

### 1. Puntuació

L'ús dels signes de puntuació en anglès difereix de l'ús que se'n fa en català. Tant en la traducció de documentació com de programari en general, és important tenir en compte en què consisteixen aquestes diferències, per tal de garantir la correcció i claredat expositiva.

#### ■ Els punts suspensius

A diferència de l'anglès, en català no s'ha de deixar cap espai en blanc entre els punts suspensius i el mot precedent:

<b>Text original</b>	Loading ...
<b>Incorrecte</b>	S'està carregant ...
<b>Correcte</b>	S'està carregant...

Així mateix, quan la frase comença amb punts suspensius, aquests s'han d'escriure units a la primera paraula, sense cap espai en blanc:

<b>Text original</b>	... the field name is not empty.
<b>Incorrecte</b>	... el nom del camp no és buit.
<b>Correcte</b>	...el nom del camp no és buit.

És incorrecte utilitzar els punts suspensius juntament amb «etc.» o «etcètera», ja que seria redundant:

<b>Text original</b>	Project directory, output file, etc.
<b>Incorrecte</b>	Directori del projecte, fitxer de sortida, etc...
<b>Correcte</b>	Directori del projecte, fitxer de sortida...

## ■ La coma

La coma ( , ) és un signe de puntuació que marca una pausa de poca durada.

No s'utilitza abans de les conjuncions «i» o «o» quan s'empra en una enumeració d'elements relacionats:

Text original	Menus, toolbars, and keys.
Incorrecte	Menús, barres d'eines, i tecles.
Correcte	Menús, barres d'eines i tecles.

Cal utilitzar la coma quan s'uneixen dues proposicions.

Text original	Check for new messages at startup.
Incorrecte	En iniciar comprova si hi ha correu nou.
Correcte	En iniciar, comprova si hi ha correu nou.

## ■ Les cometes

Les cometes serveixen per ressaltar un fragment de text. En l'àmbit de les TIC, generalment s'utilitzen per citar un text que fa referència a una ordre o a una opció de la interfície d'usuari o bé per citar un text que prové d'una altra font (per exemple, referències a apartats o a capítols de publicacions).

En català, existeixen tres tipus de cometes:

- *Les cometes baixes o llatines (« »)*
- *Les cometes altes o angleses (" " o " ")*
- *Les cometes simples o senzilles (' ' o ' ')*

En anglès, majoritàriament s'utilitzen les cometes altes i les cometes simples. En canvi, **en català cal utilitzar sempre les cometes baixes (« »)**, independentment de les que apareguin al text original.

L'ús de les cometes altes i de les cometes simples queda restringit als casos en els quals cal utilitzar més d'unes cometes dins d'una mateixa frase. Aleshores, les emprarem en aquest ordre: cometes baixes, cometes altes i cometes simples. Per exemple:

<b>Text original</b>	Refer to chapter "Setting the 'HOME' environment variable".
<b>Incorrecte</b>	Vegeu el capítol "Definició de la variable d'entorn 'HOME'".
<b>Correcte</b>	Vegeu el capítol «Definició de la variable d'entorn "HOME"».

Aquests casos, però, són força excepcionals.

També s'utilitzen les cometes baixes quan, per alguna raó, tècnicament no sigui possible ressaltar el text amb cursiva o amb negreta. Per exemple, en les cadenes de fitxers que pertanyen a la interfície d'usuari, generalment no s'hi pot afegir informació de format; per tant, l'única manera de ressaltar una part del text (noms de botons, opcions de menú, pestanyes o altres elements de la interfície) és amb les cometes.

<b>Text original</b>	Click 'OK'.
<b>Incorrecte</b>	Feu clic a 'D'acord'.
<b>Correcte</b>	Feu clic a «D'acord».

En canvi, en les cadenes que pertanyen a l'ajuda o a la documentació, aquest mateix text es ressaltaria amb negreta o amb cursiva.

En cap cas no es pot emprar conjuntament cursiva (o negreta) amb cometes.

## ■ Els parèntesi i el guió llarg

El parèntesi fa la mateixa funció en anglès que en català. L'ús del guió llarg, en canvi, és lleugerament diferent. Quan s'utilitza per fer un incís (és a dir, quan fa la mateixa funció que el parèntesi), en anglès no es deixa espai entre els guions i les paraules anterior i posterior a l'incís; en català, en canvi, cal introduir-hi un espai. Per exemple:

<b>Text original</b>	These cells hold the individual elements—text, numbers, formulas etc.—which make up the data to be displayed and manipulated.
<b>Incorrecte</b>	Aquestes cel·les contenen elements individuals—text, números, fórmules, etc.—que constitueixen el conjunt de dades que es mostraran i es manipularan.
<b>Correcte</b>	Aquestes cel·les contenen elements individuals —text, números, fórmules, etc.— que constitueixen el conjunt de dades que es mostraran i es manipularan.

A vegades, però, en anglès s'utilitza el guió llarg per indicar èmfasi o per resumir allò que s'acaba de dir. En aquests casos, és preferible substituir-lo per una coma o un punt i coma. Per exemple:

<b>Text original</b>	Going the other way is not so easy—you must delete and reinsert each image, one at a time.
<b>Incorrecte</b>	Fer-ho de l'altra manera, no és tan senzill—cal suprimir i tornar a insertar cada imatge, una per una.
<b>Correcte</b>	Fer-ho de l'altra manera, no és tan senzill: cal suprimir i tornar a insertar cada imatge, una per una.

## ■ El guionet

La norma diu que, en utilitzar prefixos i mots compostos, generalment no es posa guionet:

- preenregistrament (*i no pre-enregistrament*)
- antivirus (*i no anti-virus*)
- audiovisual (*i no audio-visual*)

Només en són excepcions els compostos en què concorren dos mots catalans i el segon comença per «s», «r» o «x» (per evitar lectures errònies):

- posa-ratolins
- porta-sensors
- porta-retalls

(però: minixip, perquè «mini-» és un prefix: aquí no hi ha composició)

## ■ Els signes d'interrogació i admiració

En català, tradicionalment els signes d'admiració i d'interrogació s'han utilitzat només al final de l'oració. En els darrers anys, l'Institut d'Estudis Catalans n'ha acceptat l'ús a l'inici, en situacions en què ajudin a entendre millor on comença l'exclamació o interrogació. Això és molt poc habitual en l'àmbit de les TIC. Per tant, recomanem "ometre'ls sempre".

<b>Text original</b>	Do you want to save the document in this format anyway?
<b>Incorrecte</b>	¿Voleu desar el document en aquest format igualment?
<b>Correcte</b>	Voleu desar el document en aquest format igualment?

En anglès s'utilitza molt sovint el signe d'admiració per emfasitzar una oració, sobretot en missatges d'error. En català, però, el seu ús en aquest sentit és més restringit i es recomana suprimir-lo sempre que no estigui justificat. Un cas acceptable de l'ús del signe d'admiració pot ser, per exemple, per advertir l'usuari d'operacions en les quals pot perdre dades.

<b>Text original</b>	Error calculating value!
<b>Incorrecte</b>	S'ha produït un error en calcular el valor!
<b>Correcte</b>	S'ha produït un error en calcular el valor.

## ■ La barra inclinada

Quan separem dos elements, no es deixa cap espai en blanc ni davant ni darrere de la barra inclinada (/). Per exemple:

<b>Text original</b>	Numbering/Bullets...
<b>Incorrecte</b>	Numeració / Pics...
<b>Correcte</b>	Numeració/Pics...

En canvi, quan separem dues seqüències de mots, és preferible deixar-ne.

<b>Text original</b>	Show the artist/album browser to the left of the track list.
<b>Incorrecte</b>	Mostra el navegador d'artistes/àlbums a l'esquerra de la llista de cançons.
<b>Correcte</b>	Mostra el navegador d'artistes / àlbums a l'esquerra de la llista de cançons.

## 2. Majúscules i minúscules

En anglès hi ha una certa tendència a utilitzar majúscules en les lletres inicials d'una paraula molt sovint; en català, en canvi, no. Per tant, en les traduccions al català s'utilitzaran les majúscules només en els casos següents: La lletra inicial a principi de text, al començament d'una frase i després de punt, admiració, interrogació o punts suspensius:

- Compte! Aquest lloc web no és segur. Comproveu-ne el certificat.

- La lletra inicial si es tracta d'un nom propi:

- El treball d'en Torvalds.
- Programari realitzat a Catalunya.

- La lletra inicial si es tracta del nom d'un menú, d'una opció de menú, d'una finestra, d'un quadre de diàleg, etc. En cas que el nom en qüestió consti de més d'una paraula, només es posarà en majúscula la primera lletra del primer dels mots que el componen:

- L'opció Treballa connectat.
- S'obrirà el quadre de diàleg Anomena i desa.

- Totes les lletres de totes aquelles opcions, paràmetres, etc. que es consideri necessari destacar d'una línia d'ordres, ja sigui per indicar un paràmetre optatiu, un exemple d'utilització, etc.:

- `--gtk-module=MÒDUL.`
- Sintaxi: `unicnv utf8 FITXER.po latin1 FITXER2.po.`

- Evidentment, tota la paraula si es tracta d'una sigla (vegeu l'apartat «Sigles i acrònims»):

- L'adreça de la UPC.
- Aquest PC porta dos ports USB i una unitat de CD-ROM.

Cal recordar també que, en català, a diferència de l'anglès, els noms de llengües s'escriuen en minúscula.

## ■ Nom dels programes informàtics

Per a la utilització de majúscules en aquest camp hem de tenir en compte que:

- Els noms de programes informàtics, llenguatges de programació i sistemes operatius s'escriuran amb la primera lletra en majúscula: «Word», «Excel», «Firefox» (però: «dBase»); «Basic», «Cobol», «Pascal»; «Linux», «Windows». Si són compostos (sovint amb «Win-» o «Web-»), poden portar una majúscula al mig: «WinAmp», «WebCopier», «GetRight», «PowerPoint». D'altra banda, cal tenir present que, en català, els noms dels programes s'escriuen amb article, seguint les normes d'apostrofació generals: «el Firefox», «el Windows», «l'Skype», «l'Ubuntu», «l'IE», etc.

- Els noms genèrics, s'escriuen en minúscula:

- Un client de correu, un navegador d'Internet, un editor d'HTML.

## ■ Després de dos punts

Cal utilitzar majúscules només en citacions textuais i recomanacions o advertiments precedits de mots com: «Avís:», «Atenció:», «Consell:», «Nota:», etc. Per exemple:

- En fer-hi clic, apareixerà el missatge següent: «L'operació s'ha realitzat correctament.»
- Nota: Blocar totes les finestres emergents pot impedir que característiques importants d'alguns llocs web funcionin.

## ■ Noms d'institucions i de departaments

Quan el nom genèric d'una institució o departament forma part de la seva denominació completa, s'escriu amb majúscula inicial (incloent-hi l'article en cas que en porti).

Per exemple:

Text original	For more information about the Safe Harbor framework, see the <b>Department of Commerce's</b> web site.
Incorrecte	Per a més informació sobre l'entorn Safe Harbor, vegeu la pàgina web del <b>departament de Comerç</b> .
Correcte	Per a més informació sobre l'entorn Safe Harbor, vegeu la pàgina web del <b>Departament de Comerç</b> .

Text original	If you also believe that we should teach freedom to children, please consider using GNU/Linux. Get more information at <b>Free Software Foundation</b> .
Incorrecte	Si també creieu que s'ha d'ensenyar la llibertat als nens i nenes, penseu en fer servir GNU/Linux. Podeu obtenir més informació a la <b>fundació Free Software</b> .
Correcte	Si també creieu que s'ha d'ensenyar la llibertat als nens i nenes, penseu en fer servir GNU/Linux. Podeu obtenir més informació a la <b>Free Software Foundation</b> .

Text original	UNIX is a registered trademark of <b>The Open Group</b> in the United States and other countries.
Incorrecte	UNIX és una marca registrada de l' <b>Open Group</b> als Estats Units i en altres països.
Correcte	UNIX és una marca registrada de <b>The Open Group</b> als Estats Units i en altres països.



### 3. Llistes numerades i vinyetes

A l'hora de traduir llistes numerades i vinyetes, cal tenir en compte si estan formades per frases completes (verbals), incompletes (nominals) o bé per una barreja de totes dues coses.

#### ■ Frases completes (verbals)

A les enumeracions formades per frases completes, cal iniciar cada frase amb majúscula i acabar-la amb un punt.

Per exemple:

<b>Text original</b>	You can zoom in and out of pages in the View > Zoom menu, or with the following keyboard shortcuts: <ul style="list-style-type: none"><li>• Press CtrlCmd++ to display the web page one size larger</li><li>• Press CtrlCmd+- to display the web page one size smaller</li></ul>
<b>Incorrecte</b>	Podeu ampliar i reduir pàgines a Visualitza > Escala, o amb les dreceres de teclat següents: <ul style="list-style-type: none"><li>• premeu CtrlCmd++ per ampliar l'escala de la pàgina</li><li>• premeu CtrlCmd+- per reduir l'escala de la pàgina</li></ul>
<b>Correcte</b>	Podeu ampliar i reduir pàgines a Visualitza > Escala, o amb les dreceres de teclat següents: <ul style="list-style-type: none"><li>• Premeu CtrlCmd++ per ampliar l'escala de la pàgina.</li><li>• Premeu CtrlCmd+- per reduir l'escala de la pàgina.</li></ul>

#### ■ Frases incompletes (nominals)

En cas que els elements de l'enumeració siguin frases incompletes (una sola paraula o sintagma), s'utilitzaran lletres majúscules però es prescindirà de la puntuació final.

Per exemple:

<b>Text original</b>	<p>The following items can be changed on a slide master:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Background (color, gradient, hatching, or bitmap)</li><li>• Background objects</li><li>• Size, placement, and contents of header and footer elements to appear on every slide</li></ul>
<b>Incorrecte</b>	<p>Es poden canviar els següents elements en una diapositiva mestra:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• fons (color, gradient, ombreig o mapa de bits)</li><li>• objectes del fons</li><li>• mida, i posicionament i continguts dels elements de la capçalera i elements del peu que apareixeran en totes les diapositives</li></ul>
<b>Correcte</b>	<p>Es poden canviar els següents elements en una diapositiva mestra:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Fons (color, gradient, ombreig o mapa de bits)</li><li>• Objectes del fons</li><li>• Mida, i posicionament i continguts dels elements de la capçalera i elements del peu que apareixeran en totes les diapositives</li></ul>

## ■ Barreja de frases completes i incompletes

En cas que, en anglès, la llista inclogui frases completes i incompletes, sempre que sigui possible caldrà uniformitzar la llista de manera que no es barregin els dos tipus de frase.

## 4. Abreviacions

No s'han de confondre els símbols, les abreviatures i les sigles.

Els símbols són lletres o «conjunts de lletres utilitzades per representar magnituds, quantitats, unitats, operacions, etc.» (segons el «Diccionari de la llengua catalana» de l'Institut d'Estudis Catalans), no porten punt i són objecte de consens internacional.

Les abreviatures són representacions «d'un mot o d'una frase per una o algunes de les seves lletres», porten un punt al final i gaudeixen d'un cert consens general.

A diferència de les abreviatures, les sigles són lletres «inicials d'un o més mots usades com a abreviació». Cal dir, també, que moltes sigles són acrònims, és a dir, abreviacions formades «amb lletres o segments inicials o finals extrets dels mots que componen una frase».

### ■ Símbols

Les unitats de mesura són els símbols més habituals amb què us podeu trobar. Sempre s'acaben sense punt i habitualment s'escriuen en minúscula (p. ex. «k», per «quilo-»), llevat dels casos en què el símbol prové d'un nom propi o quan es tracta de símbols dels múltiples més grans, que cal escriure en majúscula (p. ex. «G», per «giga-»). Els símbols de les unitats complexes s'han d'escriure en minúscula o majúscula segons les característiques dels seus formants (p. ex. «Mbit», per «megabit»). Aquí teniu una llista dels símbols més habituals en informàtica:

Símbol en anglès	Significat en anglès	Símbol en català	Significat en català
"	inch	"	polzada
b	bit	b	bit
B	byte	B	byte, octet
bps	bit per second	bps	bit per segon
Bps	byte per second	Bps	byte per segon, octet per segon

Símbol en anglès	Significat en anglès	Símbol en català	Significat en català
cm	centimeter	cm	centímetre
Gb	gigabit	Gb	gigabit
GB	gigabyte	GB	gigabyte, gigaoctet
Gbitps, Gbps	gigabit per second	Gbps	gigabit per segon
GBps	gigabyte per second	GBps	gigabyte per segon, gigaoctet per segon
h	hour	h	hora
Hz	hertz	Hz	hertz
kb	kilobit	kb	quilobit
kB	kilobyte	kB	quilobyte, quiloctet
kbitps, kbps	kilobit per second	kbps	quilobit per segon
kBps	kilobyte per second	kBps	quilobyte per segon, quiloctet per segon
kHz	kilohertz	kHz	quilohertz
m	meter	m	metre
Mb	megabit	Mb	megabit
MB	megabyte	MB	megabyte, megaoctet
Mbitps, Mbps	megabit per second	Mbps	megabit per segon
MBps	megabyte per second	MBps	megabyte per segon, megaoctet per segon
MHz	megahertz	MHz	megahertz
min	minute	min	minut
mm	millimeter	mm	mil·límetre
dpi	dots per inch	ppp	punts per polzada
s	second	s	segon

És important que els símbols s'escriguin tal com s'indica, especialment en el cas de les unitats de mesura. Per exemple, «quilobyte» s'escriu amb la «k» minúscula i la «B» majúscula («kB»), i «megabyte» amb totes dues en majúscula («MB»).

## ■ Abreviatures

Les abreviatures més habituals amb què us podeu trobar són les dels dies de la setmana, les dels mesos i alguna altra (que indiquem a continuació):

<b>dl.</b> - dilluns	<b>gen.</b> - gener	<b>a/e</b> (adreça electrònica)
<b>dt.</b> - dimarts	<b>febr.</b> - febrer	<b>etc.</b> (etcètera)
<b>dc.</b> - dimecres	<b>març</b> - març	<b>màx.</b> (màxim)
<b>dj.</b> - dijous	<b>abr.</b> - abril	<b>mín.</b> (mínim)
<b>dv.</b> - divendres	<b>maig</b> - maig	<b>núm.</b> (número)
<b>ds.</b> - dissabte	<b>juny</b> - juny	<b>p. ex.</b> (per exemple)
<b>dg.</b> - diumenge	<b>jul.</b> - juliol	<b>pàg.</b> (pàgina)
	<b>ag.</b> - agost	<b>tel.</b> (telèfon)
	<b>set.</b> - setembre	<b>veg.</b> (vegeu)
	<b>oct.</b> - octubre	
	<b>nov.</b> - novembre	
	<b>des.</b> - desembre	

És important que respecteu la forma de les abreviatures i que les escriviu exactament tal com s'indica, atès que són abreviacions consensuades i acceptades inequívocament per a la comunicació.

## ■ Sigles i acrònims

En el llenguatge de la informàtica hi ha una tendència prolífica a utilitzar sigles, que generalment ens arriben al català a través de l'anglès. Per exemple: «PC», «SCSI», «USB», «DOS», etc. Sempre que sigui possible cal emprar la forma catalana de les sigles, de manera que les lletres que la constitueixin corresponguin al sintagma desenvolupat.

Així, hem d'usar les traduccions al català de sigles que s'utilitzen àmpliament, com ara «XDSI» («xarxa digital de serveis integrats») i les que han estat normalitzades en català pel TERMCAT, com ara «PMF» («preguntes més freqüents»). Ara bé, convé respectar els casos en què la sigla anglesa està molt consolidada tant en català com internacionalment; n'és un exemple la sigla «CD» per «disc compacte» o «PC» per «ordinador personal».

Cal escriure les sigles sempre en majúscules, mai en cursiva i sense punt darrere de cadascuna de les lletres que les componen.

Podeu consultar l'Acronym Finder per als acrònims que desconeu i dels quals voleu saber el significat. També podeu consultar la següent llista de les principals sigles utilitzades en la localització de productes informàtics:

**Nota:** La paraula en negreta és la que dona a la sigla el seu gènere.

Sigla	Significat en la llengua original	Traducció aproximada al català	Article i/o apostrofació
ADSL	Asymmetric Digital Subscriber Line	<b>línia</b> d'abonat digital asimètrica	l'ADSL (f.)
BIOS	Basic Input-Output System	<b>sistema</b> bàsic d'entrada-sortida	el BIOS(però: <i>la memòria BIOS</i> )
CD-R	Compact Disc Recordable	<b>disc</b> compacte enregistrable	el CD-R
CD-RW	Compact Disc Rewritable	<b>disc</b> compacte reenregistrable	el CD-RW
CD-ROM	Compact Disc Read Only Memory	<b>disc</b> compacte de memòria només de lectura	el CD-ROM
CGI	Common Gateway Interface	<b>interfície</b> comuna de passarel·la	la CGI
CPU	Central Processing Unit	<b>unitat</b> central de processament	la CPU, la UCP
DNS	Domain Name Server	<b>Servidor</b> de noms de domini	el DNS
DOS	Disk Operating System	<b>sistema</b> operatiu de disc	el DOS
DVD	Digital Versatile Disc, Digital Video Disc	<b>disc</b> versàtil digital, disc de vídeo digital	el DVD
EUA	Estats Units d'Amèrica	<b>Estats</b> Units d'Amèrica	els EUA
FAQ	Frequently Asked Questions	<b>preguntes</b> més freqüents (PMF)	les PMF
FAT	File Allocation table	<b>taula</b> d'assignació de fitxers	la FAT
FTP	File Transfer Protocol	<b>protocol</b> de transferència de fitxers	l'FTP (m.)
GNOME	GNU Network Object Model Environment	<b>entorn</b> de model d'objecte de xarxa GNU	el GNOME
GNU	GNU's Not Unix (System)	( <b>sistema</b> ) GNU no és Unix [acrònim recursiu]	el GNU

Sigla	Significat en la llengua original	Traducció aproximada al català	Article i/o apostrofació
GPL	General Public License	<b>llicència</b> pública general	la GPL
GUI	Graphical User Interface	<b>interfície</b> gràfica d'usuari	la GUI
HTML	HyperText Markup Language	<b>llenguatge</b> de marcatge d'hipertext	l'HTML (m.)
HTTP	HyperText Transfer Protocol	<b>protocol</b> de transferència d'hipertext	l'HTTP (m.)
IMAP	Internet Message Access Protocol	<b>protocol</b> d'accés a missatges d'Internet	l'IMAP (m.)
ISDN	Integrated Services Digital Network	<b>xarxa</b> digital de serveis integrats (XDSI)	l'XDSI (f.)
ISP	Internet Services Provider	<b>proveïdor</b> de serveis d'Internet	l'ISP (m.)
KDE	K Desktop Environment	<b>entorn</b> d'escriptori K	el KDE
LAN	Local Area Network	<b>Xarxa</b> d'àrea local	la LAN
LCD	Liquid Crystal Display	<b>pantalla</b> de cristall líquid	la LCD
LILO	Linux LOader	<b>carregador</b> del Linux	el LILO
NNTP	Network News Transport Protocol	<b>protocol</b> de transport de missatges en xarxa	l'NNTP (m.)
OCR	Optical Character Recognition	<b>reconeixement</b> òptic de caràcters (ROC)	el ROC
OS	Operating System	<b>sistema</b> operatiu	el SO, l'OS
PC	Personal Computer	<b>ordinador</b> personal	el PC
POP	Post Office Protocol	<b>protocol</b> d'oficina de correus	el POP
PPP	Point-to-Point Protocol	<b>protocol</b> punt a punt	el PPP
RAM	Random Access Memory	<b>memòria</b> d'accés aleatori	la RAM
RSS	Really Simple Syndication	<b>sindicació</b> realment simple	l'RSS
ROC	Reconeixement òptic de caràcters	<b>reconeixement</b> òptic de caràcters	el ROC
ROM	Read Only Memory	<b>memòria</b> només de lectura	la ROM

Sigla	Significat en la llengua original	Traducció aproximada al català	Article i/o apostrofació
SCSI	Small Computer System Interface	<b>interfície</b> de sistema per a ordinadors petits	l'SCSI (f.)
SGML	Standard Generalized Markup Language	<b>llenguatge</b> de marcatge generalitzat estàndard	l'SGML (m.)
SMTP	Simple Mail Transfer Protocol	<b>protocol</b> senzill de transferència de correu	l'SMTP (m.)
TCP/IP	Transfer Control Protocol/Internet Protocol	<b>protocol</b> de control de transferència / Protocol d'Internet	el TCP/IP(però: <i>l'adreça IP</i> )
URL	Uniform Resource Locator	<b>localitzador</b> uniforme de recursos	l'URL (m.)
USB	Universal Serial Bus	<b>bus</b> sèrie universal	l'USB (m.)
VPN	Virtual Private Network	<b>xarxa</b> privada virtual	la VPN
XML	Extensible Markup Language	<b>llenguatge</b> de marcatge expandible	l'XML (m.)

## Apostrofació

En general, considerarem les sigles com un mot més i les apostrofarem, doncs, seguint les normes generals d'apostrofació en català, tenint en compte el gènere (masculí o femení) del concepte que descriuen i la manera com es llegeixen (lletra a lletra o com un sol mot) i no pas la manera com s'escriuen, ni el nom desenvolupat a què corresponen:

Sigles masculines	Sigles femenines
el BASIC (codi)	la GPL (llicència)
el CD-ROM (disc)	les PMF (preguntes)
el PC (ordinador)	la RAM (memòria)
l'HTML (llenguatge)(l'hac-te-ema-ela)	l'SCSI (interfície)(l'essa-ce-essa-i)
l'URL (localitzador)(l'u-erra-ela)	l'XDSI (xarxa)(l'ics-de-essa-i)

## Plurals

En català, les sigles no tenen plural; l'article que les precedeix indica si s'estan utilitzant en singular o en plural. Per tant, no direm «els CD-ROMs», ni «els PC's», sinó simplement «els CD-ROM» i «els PC».



### Utilització en textos llargs

Quan traduïm textos llargs (fitxers d'ajuda, qualsevol tipus de documentació, etc.) i especialment en el cas de sigles poc conegudes o poc habituals, el primer cop que apareix una sigla cal indicar el sintagma desenvolupat a què correspon, entre parèntesis i en cursiva, així com la traducció aproximada en català en rodona:

- Pel que fa a la CRL (*Certificate Revocation List*, llista de revocació de certificats), és una...
- ...a la GPL (*General Public License*, llicència pública general) s'esmenta que...

En canvi, no hi ha cap necessitat d'indicar, per exemple, què és un PC o un CD-ROM, ja que s'assumeix que aquestes sigles són habituals en l'àmbit de la informàtica. Per tant, escriurem:

- ...al PC teniu segurament una unitat de CD-ROM que...

i no:

- ... al PC (*Personal Computer*, ordinador personal) teniu segurament una unitat de CD-ROM (*Compact Disc Read Only Memory*, memòria només de lectura en disc compacte) que...

## Aspectes de localització

# 4

*En aquest apartat tractem aquelles qüestions relacionades amb l'adaptació de la traducció al nostre context cultural.*

*La majoria d'aplicacions i de sistemes operatius moderns permeten a l'usuari definir la configuració local; és a dir, el conjunt de convencions que fan referència al format horari, numèric o de moneda, entre d'altres. Les aplicacions, incloent-hi les aplicacions web, es basen en aquesta informació per mostrar a l'usuari la informació correctament representada. Les aplicacions ben internacionalitzades tracten aquests temes de forma automàtica.*

### 1. Formats i convencions

#### ■ Nombres

En la documentació, cal expressar les quantitats que apareguin dins dels textos en xifres o en lletres seguint els criteris generals per a la llengua catalana. En el programari, per raons d'economia lingüística, s'utilitzaran sempre les xifres (vegeu també l'apartat «Ordinals»).

Recordeu que el nombre «dos» té femení: «dues pàgines» (però: «la pàgina dos», atès que aquí és un ordinal: «la pàgina número dos».)

#### Decimals i milers

L'ús del punt i la coma com a separadors de decimals i milers canvia segon els països. Per exemple, als Estats Units els milers es separen amb una coma i els decimals amb un punt, mentre que en català, degut a les convencions dels principals territoris on es parla, es fa a l'inrevés:

Anglès	1,234,567.89 (als Estats Units)
Català	1234567,89

## Billion

En anglès, la paraula «billion» actualment es refereix a 1.000 milions ( $10^9$ ). En canvi, en català —i antigament també en anglès britànic—, un bilió és 1 milió de milions ( $10^{12}$ ). Per tant, normalment s'ha de traduir «billion» com a «mil milions» o «miliard», i no pas com a «bilió».

## Ordinals

Els nombres ordinals s'abreugen amb la xifra i l'última lletra del nom, sense punt al final; així doncs, cal fer «1r», «2n», «3a», «4t», «5è», etc.

## ■ Unitats de mesura

Les unitats de mesura han de ser les d'ús normal als territoris de parla catalana, com el sistema mètric decimal (per exemple, les distàncies s'han de representar en centímetres en comptes de polzades). És recomanable que l'usuari pugui canviar d'unitats de mesura, però la versió catalana ha de fer servir per omissió el sistema mètric decimal.

## ■ Data i hora

En anglès, les hores s'expressen amb el format de 12 hores (AM o PM); en català, ho farem amb un format de 24 hores i separant l'hora dels minuts i els minuts dels segons per mitjà de dos punts:

- Un quart de sis de la tarda, en anglès: 5:15:00 PM.
- La mateixa hora, en català: 17:15:00.

## Format i ordre de la data

El format en què s'expressen les dates depèn de cada país. Als Estats Units, les dates s'expressen com mes/dia/any i en alguns països, com ara Japó, s'expressen com any/mes/dia. En català, utilitzem sempre dia/mes/any (l'any s'escriu sense punt separador de milers):

Per exemple:

<b>Anglès</b>	September 11th, 2000.
<b>Català</b>	11 de setembre de 2000.

Cal tenir en compte que en català usem el format horari de 24 hores sense zero al davant quan hi ha un únic dígit.

Alguns programes inclouen, en alguns textos, codis que determinen l'ordre i format en què es mostra la data en un missatge concret.

Les especificacions dels codis més comunes en informàtica són el llenguatge C, Python, Java i C#.

Per exemple, la cadena següent mostra en anglès la data i l'hora formatada per als Estats Units. Per traduir-la al català, ens cal adaptar-la:

<b>Anglès</b>	"dddd, MMMM d, h:mm tt" ( <i>mostra Monday, October 13, 5:30 AM</i> )
<b>Català</b>	"dddd, d MMMM, H:mm" ( <i>mostra dilluns, 13 octubre, 5:30</i> )

En aquest exemple hem canviat la posició del número del dia de mes i hem eliminat l'AM/PM ja que en català s'utilitza el format horari de 24 hores.

## ■ Adreces web

En cas de trobar enllaços a llocs web externs en altres llengües, cal posar entre parèntesis el nom de la llengua del document. Per exemple, si la llengua del lloc web és l'anglès, afegirem després de l'enllaç «(en anglès)».

Per exemple:

<b>Anglès</b>	A current list of supported assistive tools can be found on the OpenOffice.org Wiki at <a href="http://wiki.services.openoffice.org/wiki/Accessibility">http://wiki.services.openoffice.org/wiki/Accessibility</a> .
<b>Català</b>	Trobareu una llista d'eines d'ajuda compatibles al wiki de l'OpenOffice.org: <a href="http://wiki.services.openoffice.org/wiki/Accessibility">http://wiki.services.openoffice.org/wiki/Accessibility</a> (en anglès).

## ■ Números de telèfon

Als Estats Units els telèfons s'acostumen a especificar amb el prefix opcional entre parèntesis. A l'hora de separar els set números que componen un número de telèfon, s'utilitza un guió per separar els tres primers números dels quatre següents.

En català, es recomana usar espais per separar els números en grups de tres. Per exemple:

Anglès	(800) 816-2237
Català	971 123 123

En cas que el número de telèfon sigui fictici, cal reemplaçar-lo per un número fictici d'una zona geogràfica de parla catalana. En cas de productes comercials o d'institucions que tenen representació en territoris de parla catalana i on es puguin donar números equivalents, aquests es reemplaçaran (per exemple, en el cas d'oficines comercials o de suport tècnic a l'usuari).

## ■ Moneda

En anglès, la unitat monetària s'escriu abans de la xifra; en català, sempre després i deixant un espai:

Text original	Mil dòlars en anglès: \$1,000.
Incorrecte	El mateix en català: \$1.000.
Correcte	El mateix en català: 1.000 \$.

Cal dir que, sempre que sigui possible, es convertiran les quantitats monetàries a l'euro.

## ■ Percentatges

Els percentatges són una manera d'expressar una fracció de denominador 100. No posarem mai un espai entre el signe de percentatge i la xifra.

<b>Text original</b>	(10% complete)
<b>Incorrecte</b>	(10 % completat)
<b>Correcte</b>	(10% completat)

## ■ Ordenació dels elements

Sovint en anglès s'enumeren llistes de llengües, països o altres elements. És important, independentment de quina sigui l'ordenació original, utilitzar els criteris d'ordenació de la llengua catalana.

## 2. Localització de programari

En aquest àmbit de la localització és fonamental utilitzar sempre el mateix terme per fer referència a un determinat procés, concepte o acció per tal que l'usuari pugui interpretar-lo sempre unívocament.

### ■ Noms dels programes

Els noms propis de productes, programes, empreses, etc. («Firefox», «Full Circle Software», «GetRight», etc.) no es tradueixen.

Pel que fa a la utilització de majúscules en aquest camp hem de tenir en compte les indicacions següents:

- Els noms de programes informàtics, llenguatges de programació i sistemes operatius s'escriuen amb la primera lletra en majúscula: «Word», «Excel», «Firefox» (però: «dBase»); «Basic», «Cobol», «Pascal»; «Linux», «Windows». Si són compostos (sovint amb «Win-» o «Web-»), poden portar una majúscula al mig: «WinAmp», «WebCopier», «GetRight», «PowerPoint».
- Els noms genèrics s'han d'escriure en minúscula: «un client de correu», «un navegador d'Internet», «un editor d'HTML».

### ■ Especificacions de la versió

La paraula «versió» no és un nom propi. Per tant, s'escriu amb minúscula just després del nom de l'aplicació. En el cas que hi hagi una limitació d'espai, recomanem ometre la paraula «versió».

Anglès	Tomboy version 0.14.
Català	Tomboy versió 0.14, Tomboy 0.14.

### ■ Tecles

Tot i que els teclats més estesos estan retolats en anglès o en espanyol, quan calgui traduir el nom d'una tecla utilitzarem els noms següents:

Abreviacions i símbols		Descripció	
Anglès	Català	Anglès	Català
Alt	Alt	alternate key	tecla d'alternativa
Alt Gr	Alt Gr	alternate graphic key	tecla d'alternativa gràfica
Backspace			
↵	Retrocés	backspace key	tecla de retrocés
		caps lock key	
Caps Lock	Bloq Maj	shift lock key	tecla de fixació de majúscules
Ctrl	Ctrl	control key	tecla de control
Del	Supr	delete key erase key	tecla de supressió
End	Fi	end key	tecla de final
Enter		carriage return key	
Intro		enter key	
Return ↵	Retorn	intro key	tecla de retorn
		return key	
Esc	Esc	escape key	tecla d'escapada
Home	Inici	home key	tecla d'inici
Ins			
Insert	Inser	insert key	tecla d'inserció
		numeric keyboard lock key	
Num lock	Bloq Núm	numeric lock key	tecla de fixació de teclat numèric
Page Down			
Pg Dn	Av Pàg	page down key	tecla d'avançar pàgina
Page Up			
Pg Up	Re Pàg	page up key	tecla de retrocedir pàgina



Abreviacions i símbols		Descripció	
Anglès	Català	Anglès	Català
Pause	Pausa	break key	
Break	Interr	pause break pause break key	tecla de pausa/interrupció
Print Screen			
Prt Scr	Impr Pant	print screen key	tecla d'impressió de pantalla
Scroll Lock	Bloq Despl	scroll lock key	tecla de fixació de desplaçament
Shift ⇧	Maj	shift key	tecla de majúscules
Tab	Tab	tabulator key	tecla de tabulació
↓	↓	Down Arrow	Fletxa avall
↑	↑	Up Arrow	Fletxa amunt
→	→	Right Arrow	Fletxa dreta
←	←	Left Arrow	Fletxa esquerra

A més, en un teclat podem trobar-hi les tecles següents:

Anglès	Català
arrow key	tecla de cursor
asterisk key	tecla d'asterisc
character key	tecla de caràcter
forward slash key slash key	tecla de barra
back slash key backslash key	tecla de barra inversa
Cmd ⌘ command key (Mac)	Cmd tecla d'ordre
function key	tecla de funció
minus key	tecla de menys

Anglès	Català
Opt ⌘ option key (Mac)	<b>Opt</b> <b>tecla d'opció</b>
plus key	<b>tecla de més</b>
Windows key	<b>tecla de Windows</b>

### Tecles de drecera

Les tecles de drecera són combinacions de dues o més tecles que permeten accedir ràpidament a funcions a les quals d'altra manera només es podria accedir utilitzant el ratolí.

Per indicar que dues o més tecles s'han de prémer de manera simultània fem servir el signe de suma ( + ) i utilitzem el símbol en majúscules. Per exemple, si volem indicar que, per fer una determinada acció, cal prémer les tecles «Ctrl» i «P» alhora, ho indiquem així: CTRL+P.

Per indicar que dues o més tecles s'han de prémer l'una després de l'altra fem servir la coma ( , ) i utilitzem el símbol en majúscules. Per exemple, si volem indicar que, per fer una determinada acció, cal prémer seqüencialment les tecles «Ctrl», «N» i «O», ho indiquem així: CTRL,N,O.

Les tecles de drecera sovint utilitzen la primera lletra del verb que indica l'acció que realitzen com a part de la combinació. Per exemple, en anglès, «Ctrl+O» per obrir un fitxer («Open»). En català, usem les mateixes combinacions que en anglès, fins i tot en casos com «Ctrl+P» (per «Imprimir») on es podria considerar de canviar la «P» per una «I».

### Tipus de dades i atributs

En l'àmbit informàtic, les dades poden emmagatzemar-se sota diferents tipus i assignar-los certs atributs. A continuació teniu alguns dels més habituals. Cal tenir present que, en certes traduccions, pot ser necessari conservar la cadena en la llengua original per tal de garantir el correcte funcionament del programa.

Tipus o atribut en anglès	Tipus o atribut en català
Bit	<b>Bit</b>
Boolean	<b>Booleà</b>
Char	<b>Caràcter</b>
Decimal	<b>Decimal</b>
Double	<b>Doble</b>
False	<b>Fals</b>
Fixed	<b>Fix</b>
Float	<b>Punt flotant</b>
Integer	<b>Enter</b>
Signed	<b>Amb signe</b>
String	<b>Cadena</b>
True	<b>Cert</b>
Unique	<b>Únic</b>
Unsigned	<b>Sense signe</b>

## ■ Missatges d'error i d'avís

Sovint ens trobem amb missatges d'error molt breus que comencen directament amb «Error...», sense cap introducció prèvia; en aquests casos, i sempre que l'espai disponible no estigui limitat, hi afegirem «S'ha produït un», d'aquesta manera:

<b>Text original</b>	Error opening file.
<b>Incorrecte</b>	Error en obrir el fitxer.
<b>Correcte</b>	S'ha produït un error en obrir el fitxer.

D'altra banda, si el que diu l'original és «An error has occurred», ho traduirem igualment per «S'ha produït un error»:

<b>Text original</b>	An error has occurred when reading mail
<b>Incorrecte</b>	Ha ocorregut un error en llegir el correu
<b>Correcte</b>	S'ha produït un error en llegir el correu

### 3. Localització i documentació

L'objectiu de la documentació és descriure el funcionament d'una aplicació de tal manera que serveixi de referència i guia d'ús als seus usuaris. Per això, és molt important que la terminologia emprada sigui en tot moment coherent amb la de la interfície, i que en cap cas no es recorri a la sinonímia quan es faci referència a aspectes concrets de la mateixa. Pel que fa a la redacció, abans de caure en l'ambigüitat és preferible optar també per la repetició, atès que no es tracta de ser literaris sinó funcionals.

Per aquest motiu fem les recomanacions següents:

- En la traducció de programari s'acostuma a economitjar el llenguatge, ateses les limitacions d'espai que hi ha sovint a les interfícies d'usuari. En el cas de la traducció de documentació, però, el problema de l'espai no és tan crític i cal prioritzar, per sobre de tot, la llegibilitat del text.
- Les captures de pantalla que apareixen sovint en la documentació són un element molt útil per a l'usuari. És important que aquestes captures de pantalla, que sovint són d'elements molt específics com ara barres d'eines o menús, siguin de la versió de l'aplicació en català. Cal, així mateix, que aquestes captures siguin de la mateixa versió que el programari, ja que sovint la terminologia emprada i les interfícies d'usuari canvien de versió a versió.

És habitual que la descripció d'ús d'aplicacions s'exemplifiqui amb casos d'ús on sovint s'utilitzen noms d'empresa, de persones, llocs, adreces o telèfons. Cal localitzar al català aquests exemples utilitzant-ne d'altres que siguin vàlids per a tot el domini lingüístic.

#### ■ Títols

- En anglès, és habitual emprar el gerundi en els títols de seccions de manuals o noms de documents. En català, cal defugir el gerundi i utilitzar preferentment construccions nominals o, si això no és possible, infinitius. Per exemple, traduirem el títol «Adding Graphics to the Gallery» per «Addició de gràfics a la galeria» o, alternativament, «Afegir gràfics a la

galeria».

### ■ Referències a opcions de la interfície d'usuari

Quan traduïm documentació de programari, trobem moltes referències directes a la interfície d'usuari: opcions, botons, funcions, pestanyes... Sovint es tendeix a traduir la documentació sense tenir en compte com es van traduir els mateixos termes en l'aplicació. Conseqüentment, una seqüència de passos suggerida pot no coincidir amb les instruccions que cal seguir realment. Així doncs, és imprescindible consultar la interfície d'usuari (o, en cas que no sigui possible, el fitxer de traducció de la interfície) per assegurar-nos que els passos que es descriuen a la documentació coincideixen exactament amb els que trobem a l'aplicació. Per exemple, si a la documentació es diu que heu d'anar a una opció de menú com ara «Eines > Opcions», comproveu que la traducció emprada en el programa sigui aquesta.

Si traduïm la documentació d'una aplicació que no s'ha traduït al català, cal escriure l'opció en la llengua original seguida de la traducció al català entre parèntesis (i, en cas que l'opció original s'escrigui en negreta o es trobi dins d'etiquetes de codi, escriurem l'opció en català en rodona o fora de les etiquetes).

Anglès	To stop the search, press the <code>&lt;emphasis&gt;Stop&lt;/emphasis&gt;</code> button.
Català	Per aturar la cerca, premeu el botó <code>&lt;emphasis&gt;Stop&lt;/emphasis&gt;</code> (Atura).

### ■ Referències a altres manuals

De la mateixa manera que és imprescindible consultar la interfície d'usuari per assegurar-nos que les traduccions d'opcions, menús i altres elements de la interfície siguin correctes, quan traduïm un manual i trobem referències a una altra guia cal consultar-la per assegurar-nos que en traduïm el títol correctament.

Si la guia a què es fa referència no s'ha traduït al català, cal escriure'n el títol en la llengua original seguit de la traducció al català entre parèntesis. En cas que el títol original s'escrigui en cursiva o entre cometes, escriurem l'opció en català en rodona i sense cometes.

## Terminologia

# 5

*Atès que en el procés de localització generalment hi intervenen diverses persones (traductors de programari, traductors de documentació, revisors, etc.), cal evitar la sinonímia a l'hora de designar accions, processos i conceptes específics. D'aquesta manera es minimitza la confusió i la incoherència dins la mateixa interfície de l'aplicació i respecte de la documentació corresponent.*

Quan traduïm terminologia, recorrerem al «Recull de termes» de Softcatalà i a la informació d'interès terminològic del **TERMCAT**, especialment als recursos en línia com ara el **Cercaterm** i la **Neoloteca** (2000-2010). Mai no crearem paraules noves, i davant d'un estrangerisme l'adaptació del qual no hagi assolit consens en el si de la comunitat lingüística, sempre tindrà prioritat la forma catalana ja existent. Evitarem adaptacions lingüístiques del tipus «zipat» o «zipejat» per a l'anglès «zipped» («comprimit en format zip»), «gzipat» per «gzipped» («comprimit en format gzip»), «pinged» («fet un PING»), etc.

### El Recull de termes

El **Recull de termes**, que ha estat revisat pel TERMCAT, és l'eina de consulta fonamental per a la localització al català. S'ha creat per mantenir la coherència entre les diferents aplicacions que es tradueixen i entre les diferents parts d'una mateixa aplicació, ja que, com és obvi, no totes les traduccions les realitza el mateix traductor. Per tant, la traducció d'un mot que s'ha d'utilitzar preferentment és la que figura al Recull de termes, especialment en frases sense context.

Un exemple força entenedor d'això és «OK». Atès que aquest terme apareix amb moltíssima freqüència, si un traductor el tradueix per «D'acord», un altre per «Accepta» i un tercer per «Bé», al final de la traducció ens trobaríem amb una aplicació plena d'incoherències lingüístiques. El mateix es podria aplicar a «delete» o a «password», entre molts altres exemples.

No obstant això, i atès que és impossible preveure traduccions per a tots els

termes i la seva aplicació en tots els entorns possibles, en traduccions de frases llargues, com poden ser els fitxers d'ajuda, el traductor pot haver d'utilitzar una altra traducció no prevista al Recull de termes. En aquest cas, cal que s'asseguri que el terme és correcte en català i que la traducció serà comprensible per als usuaris del programari; si no es troba cap traducció adient, és preferible deixar el terme sense traduir i indicar que es tracta d'un estrangerisme posant-lo en cursiva, o, si no és possible, entre cometes.

Quan apareguin termes nous als fitxers és una bona idea enviar-los a la llista de correu del Recull, incloent-hi, si se'n sap alguna, la traducció o traduccions proposades juntament amb exemples de la seva utilització en context per tal d'estudiar-ne la inclusió al Recull de termes.

# Bibliografia

# 6

## 1. Altres documents de Softcatalà

Softcatalà ha elaborat un seguit de documents que, sense ser pròpiament guies de traducció, sí que us poden ser d'utilitat en la localització de programari en general, i que podeu aconseguir fent clic als enllaços següents:

- [Procés de l'anàlisi de localització](#)

El procés inicial d'anàlisi d'un producte és un procés de vital importància per tal de determinar si un projecte és viable i es pot realitzar la localització del programa i tots els seus fitxers/componentes associats. Aquest document estudia els requisits que un programa ha de complir per poder ser traduït. Inclou una còpia del programa SLS.

- [Descripció del procés de localització a Softcatalà](#)

Aquest document descriu el procés que seguim a Softcatalà per localitzar programes. S'adreça a tothom que estigui col·laborant en un projecte de localització de Softcatalà, a futurs membres i, en general, a qualsevol que tingui interès a conèixer com funcionem.

- [Guia per a la comprovació de la qualitat i el funcionament d'un programa traduït](#)

Aquesta guia descriu els procediments bàsics que cal seguir per comprovar la qualitat tècnica i lingüística d'un producte informàtic un cop ha estat traduït; es fa servir com a referent en tots els programes traduïts des de Softcatalà.

- [Memòria de traducció de Softcatalà](#)

Memòries de traducció dels projectes més importants realitzats per Softcatalà, amb l'objectiu que es puguin aprofitar per a altres projectes, dins i fora de Softcatalà, així com per tenir un corpus informàtic lliure anglès-català de referència de programari traduït al català.

- [Llista de funcions](#) de l'OpenOffice.org amb la seva adaptació al català. Us pot ser de gran utilitat si heu de traduir un full de càlcul.



## 2. Referències bibliogràfiques

- *Abreviacions* ([versió PDF](#)). Generalitat de Catalunya, col·lecció «Criteris Lingüístics», 2. 2a. Edició, 2005.
- [Biblioteca terminològica \(TERMCAT\)](#) [En línia].
- Capó, J.; Veiga, M. *Abreviacions* ([versió PDF](#)). 2ª ed. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2005.
- [Cercaterm \(TERMCAT\)](#) [En línia].
- *Diccionari de la Llengua Catalana*. 2ª ed. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2007.
- *Diccionari d'Internet* / TERMCAT, Centre de Terminologia. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2001.
- *Diccionari Multilingüe de la Llengua Catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1997.
- [Documents normatius \(1962-1996\)](#) [En línia]. Institut d'Estudis Catalans, 2000.
- *El català a TV3. Llibre d'estil*. 2ª ed. Barcelona: Edicions 62, 1998.
- [Ethnologue: Languages of the World](#) [En línia].
- [Gramàtica de la llengua catalana de l'IEC](#). [En línia].
- [Gran Diccionari de la Llengua Catalana](#) [En línia].
- *Llibre d'estil del diari AVUI*. Barcelona: Editorial Empúries, 1997.
- [Llista de llengües del món \(Viquipèdia\)](#) [En línia].
- Mestres, Josep M.; Costa, Joan; Oliva, Mireia; Fité, Ricard. *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. 4ª ed. Barcelona: Eumo Editorial, 2009.
- [Neoloteca \(TERMCAT\)](#) [En línia].
- [Proposició sobre els sistemes de transliteració i transcripció dels mots àrabs en català \(Documents de la Secció Filològica I\)](#)[En línia]. Institut d'Estudis Catalans, 1989.
- [Proposta sobre el sistema de transcripció i transliteració dels noms russos al català \(Documents de la Secció Filològica III\)](#)[En línia]. Institut d'Estudis Catalans, 1994.

- [\*Proposta de transcripció de l'hebreu en textos escrits en català \(Documents de la Secció Filològica IV\)\*](#) [En línia]. Institut d'Estudis Catalans, 2002.
- Sampedro, P. J. [\*Anglicismos, barbarismos, neologismos y «falsos amigos» en el lenguaje informático\*](#) [En línia]. Asociación de Técnicos de Informática, 2000.
- *Simon and Schuster's International Dictionary*. 2<sup>a</sup> ed. New York: Macmillan, 1997.
- *Societat de la informació. Noves tecnologies i Internet: diccionari terminològic*. Barcelona: TERMCAT, Centre de Terminologia, 2000.
- [\*Versió electrònica revisada de la Guia lingüística pràctica 1\*](#). Servei de Llengües i Terminologia de la UPC, 1999.
- [\*Versió electrònica revisada de la Guia lingüística pràctica 2\*](#). Servei de Llengües i Terminologia de la UPC, 1996.
- Xuriguera, J.B. *Els verbs catalans conjugats*. 37<sup>a</sup> ed. Barcelona: Editorial Claret.

## Apèndixs

# 7

### Apèndix 1. Errors freqüents

#### ■ Construccions incorrectes

En la parla de cada dia utilitzem tot un seguit d'expressions, majoritàriament manllevades del castellà, que són incorrectes i que, evidentment, no utilitzarem en les traduccions. Algunes d'aquestes expressions incorrectes són:

##### Donat que

És la traducció incorrecta al català de l'expressió castellana «dado que». Al seu lloc, utilitzarem «atès que»:

Text original	Since the FAQ are not updated...
Incorrecte	Donat que les PMF no estan actualitzades...
Correcte	Atès que les PMF no estan actualitzades...

També són incorrectes les construccions del tipus «donat el» / «donada la» / «donats els» / «donades les», ha de ser «atès el» / «atesa la» / «atesos els» / «ateses les»: «Ateses les dificultats per aconseguir...».

##### Doncs

En català no és correcte utilitzar «doncs» en sentit causal. Al seu lloc, utilitzarem «ja que», «perquè», etc.

Text original	The file cannot be opened, <b>as</b> it does not exist.
Incorrecte	No es pot obrir el fitxer, <b>doncs</b> no existeix.
Correcte	No es pot obrir el fitxer, <b>ja que/perquè</b> no existeix.

##### En quant a

És la traducció incorrecta al català de l'expressió castellana «en cuanto a». La forma correcta és «quant a» o bé «pel que fa a»:

Text original	About data transmission...
Incorrecte	En quant a la transmissió de dades...
Correcte	Pel que fa a/Quant a la transmissió de dades...

### Hi han

El verb «haver-hi» és impersonal, per això no té plural en català central, atès que no té subjecte. Per tant, no es diu «hi han», «hi havien», «hi hauran», sinó «hi ha», «hi havia», «hi haurà», encara que el complement que el segueixi sigui plural:

Text original	There are some commands that...
Incorrecte	Hi han algunes ordres que...
Correcte	Hi ha algunes ordres que...

### Tals com

És la traducció incorrecta al català de l'expressió castellana «tales como». La forma correcta és «com ara»:

Text original	Some programs, <b>such as</b> Winamp, can perform...
Incorrecte	Alguns programes, <b>tals com</b> el Winamp, poden dur a terme...
Correcte	Alguns programes, <b>com ara</b> el Winamp, poden dur a terme...

També és incorrecta la construcció «tal i com», ha de ser «tal com»: «Tal com diu el manual...»

### Tenir que

És la traducció incorrecta al català de l'expressió castellana «tener que». La forma correcta és «haver de»; també es pot utilitzar el verb impersonal «caldre»:

Text original	You must close the file before deleting it.
Incorrecte	Abans de suprimir el fitxer <b>teniu que</b> tancar-lo.
Correcte	Abans de suprimir el fitxer <b>heu de</b> tancar-lo / <b>cal que</b> el tanqueu.

## ■ Paraules i expressions que cal evitar

### Sí / si

Un error habitual en la localització de l'anglès al català és confondre la conjunció «si» amb la partícula afirmativa «sí». L'afirmació anglesa «yes» s'expressa en català amb la partícula «sí» (amb accent damunt la «i»), que es distingeix de l'expressió de valor condicional «si», equivalent de l'anglès «if»/«whether».

Text original	Yes, I want to use the file if available.
Incorrecte	Si, vull utilitzar el fitxer si està disponible.
Correcte	Sí, vull utilitzar el fitxer si està disponible.

### To be about to

Aquesta construcció, que apareix amb una certa freqüència, no es traduirà per «estar a punt de», sinó per la construcció «ara» + futur:

Text original	The application <b>is about to</b> be installed.
Incorrecte	L'aplicació <b>està a punt d'instal·lar-se</b> .
Correcte	<b>Ara s'instal·larà</b> l'aplicació.

### To need

Cal tenir en compte que, en anglès, el verb «to need» de vegades s'utilitza en el sentit d'obligació més que no pas de necessitat real; en aquest cas no el traduirem per «necessitar» sinó per «caldre», i fins i tot ho podem convertir en una frase en impersonal:hi

Text original	<b>You need</b> to fill the form to get access to this webpage.
Incorrecte	Per poder entrar a aquesta pàgina web <b>necessiteu</b> emplenar el formulari.
Correcte	Per poder entrar a aquesta pàgina web <b>cal</b> que empleneu el formulari. o bé Per poder entrar a aquesta pàgina web <b>cal</b> emplenar el formulari.

### Altres paraules i expressions

Hi ha alguns termes anglesos que de vegades traduïm sense pensar-nos-ho gaire, però, sense que aquesta traducció sigui incorrecta, i sempre depenent del context, n'hi ha de més adients:

Terme en anglès	Traducció habitual (en el nostre àmbit)	Traduccions recomanades (en el nostre àmbit)
company <i>the company you work in</i>	companyia <i>la companyia on trebal·leu</i>	<b>empresa</b> <b><i>l'empresa on trebal·leu</i></b>
different <i>a different name</i>	diferent <i>un nom diferent</i>	<b>altre</b> <b><i>un altre nom</i></b>
dramatically <i>dramatically increased</i>	dramàticament <i>augmentat dramàticament</i>	<b>considerablement, enormement</b> <b><i>augmentat considerablement</i></b>
entire <i>the entire document</i>	enter, sencer <i>el document sencer</i>	<b>tot</b> <b><i>tot el document</i></b>
in the <i>in the file, in the list</i>	en el, en la <i>en el fitxer, en la llista</i>	<b>del, de la</b> <b><i>del fitxer, de la llista</i></b>
particular <i>a particular file</i>	particular <i>un fitxer particular</i>	<b>concret, determinat</b> <b><i>un fitxer concret</i></b>
previously <i>previously seen</i>	prèviament <i>vist prèviament</i>	<b>anteriorment</b> <b><i>vist anteriorment</i></b>
specific <i>a specific file</i>	específic <i>un fitxer específic</i>	<b>determinat, concret</b> <b><i>un fitxer determinat</i></b>
specify, to <i>specify a filename</i>	especificar <i>especifiqueu un nom de fitxer</i>	<b>indicar</b> <b><i>indiqueu un nom de fitxe</i></b>

### ■ Falsos amics

Hi ha un bon nombre de termes anglesos la traducció al català dels quals sembla evident, però que, en canvi, és incorrecta. D'aquestes paraules se'n sol dir «falsos amics» o, en anglès, «false friends». Aquí teniu els més habituals en informàtica:

Terme en anglès	Traducció incorrecta (en el nostre àmbit)	Traducció correcta (en el nostre àmbit)
actual	actual	<b>real</b>
actually	actualment	<b>realment</b>
assist, to	assistir	<b>ajudar</b>
billion	bilió	<b>mil milions</b>
boot, to	botar	<b>arrencar</b>
command	comanda, comandament	<b>ordre</b>
common place	lloc comú	<b>tòpic</b>
contributor	contribuidor	<b>col·laborador</b>
current	corrent	<b>actual</b>
data	data	<b>dades</b>
enter, to (ús transitiu)	entrar	<b>introduir</b>
font	font	<b>tipus (de lletra)</b>
inconsistence	inconsistència	<b>incoherència</b>
introduce, to	introduir	<b>presentar</b>
large	llarg	<b>gran</b>
library	llibreria	<b>biblioteca</b>
proprietary software	programari propietari	<b>programari de propietat</b>
question	qüestió	<b>pregunta</b>
re-	re-	<b>(en molts casos) tornar a...</b>
reboot, to	rebotar	<b>arrencar de nou</b>
recipient	recipient	<b>receptor, destinatari</b>
recreate, to	recrear	<b>tornar a crear</b>
remove, to	remoure	<b>treure, eliminar</b>
resume, to	resumir	<b> reprendre</b>
summary	sumari	<b>resum</b>
support, to	suportar	<b>funcionar amb, permetre l'ús de, ser compatible amb...</b>
topic	tòpic	<b>tema</b>
wait (for), to	esperar per	<b>esperar, esperar a</b>





## ■ Barbarismes

Per influència de l'espanyol (sovint també de l'anglès), i també per un desconeixement de la llengua, amb freqüència utilitzem mots que són incorrectes, o bé que són correctes però no s'utilitzen adequadament. En aquesta llista hi teniu els més freqüents:

- **a / ha:** **ha** és una forma del verb «haver»; per tant, sempre du un participi darrere: «ha obert», «ha compilat», «ha introduït». En canvi, **a** és una preposició: «M'ho **ha** dit **a** mi», «S'**ha** desat **a** la carpeta».
- **adreça / direcció:** Els usuaris tenen una **adreça** electrònica, poden consultar una **adreça** web i viuen en una **adreça** determinada de la seva localitat. En canvi, poden anar en **direcció** a un lloc.
- **alçada / alçària / altura:** Una persona o un altre ésser viu pot fer una **alçada** d'1,80 m, però un tipus de lletra pot fer 20 punts d'**alçària** i una taula, 5 files d'**alçària**. Un avió pot volar a una **altura** de 10.000 m.
- **cerca / recerca / búsqueda:** Tot i que «buscar» és correcte, **búsqueda** és un castellanisme i per tant cal utilitzar **cerca** o **recerca**. Per a les traduccions, també preferirem el substantiu «cerca» i el verb «cercar».
- **compondre / compositar:** Una cadena es **compon** (i no «es compona») de caràcters, o està **composta** (i no «composada») de caràcters. El verb **composar** no té aplicació en informàtica, o molt rarament.
- **contrassenya / contrassenya:** Tot i que **contrassenya** es veu escrit sovint, és un mot incorrecte. El mot correcte és **contrasenya**, amb una *essa*.
- **darrere / darrera:** La forma correcta és amb -e: **darrere** (i no «darrera»). El mateix per a **enrere**, **rere**, etc. Compte: «darrera» és correcte quan fa referència a la forma femenina de l'adjectiu «darrer» («la darrera vegada»).
- **deshabilitar / inhabilitar:** el verb anglès **disable** es tradueix sempre per **inhabilitar**, no pas per **deshabilitar**.

- **em / hem:** **hem** és una forma del verb «haver»; per tant, sempre du un participi darrere: *hem obert, hem compilat, hem introduït*. En canvi, **em** vol dir «a mi», i s'utilitza amb formes verbals conjugades: «em sembla», «em dóna», «em diu». Com a regla pràctica, es pot aplicar una prova: **em** pot canviar-se, a la llengua parlada, per «me»: «em sembla» = «me sembla». En canvi, amb **hem** no es pot fer. Aplicant aquesta prova senzilla n'hi ha prou per saber quina de les dues formes cal utilitzar.
- **esquerre:** «esquerre» només és correcte quan s'utilitza com a adjectiu masculí («el botó esquerre»), però en cap cas es pot utilitzar com a nom. Com a nom, la forma correcta és «esquerra» («a l'esquerra de la pantalla»).
- **fallar / fallir:** Un procés, programa, etc., pot **fallar** o pot **fallir**, però no pot **fer fallida**, ja que aquest substantiu s'aplica a altres àmbits. Per raons de simplicitat, doncs, utilitzarem sempre el verb **fallar**.
- **major que / més gran que / menor que / més petit que:** Un fitxer pot ser **més gran** o **més petit que** un altre, però mai **major** ni **menor**. **Major** i **menor** s'utilitzen molt poc, i només fora del nostre àmbit.
- **mida / misura / tamany:** **Tamany** és un castellanisme inacceptable, tot i que malauradament molt estès; un fitxer té una **mida** determinada, però es poden prendre **mesures** per fer-lo més petit. Una d'aquestes **mesures** pot ser utilitzar un altre tipus de compressió.
- **nombre / número:** El mot **nombre** s'usa quan es pot canviar per «quantitat» («El nombre de visitants del web és de XX» = «La quantitat de visitants...») o bé quan vol dir «xifra» («El nombre 0 no pot aparèixer mai»). El mot **número** indica la posició dins una sèrie. Exemples: «el número de sèrie», «el número de port», «el nombre de fitxers», «el nombre d'instal·lacions». No es pot usar **número** en els casos en què pertoca **nombre**.
- **pausar / fer una pausa:** **pausar**, en català, no existeix. Per traduir el verb anglès **to pause** cal cercar altres solucions, com per exemple: **fer una pausa**.

- **programari - maquinari / programaris - maquinaris:** Tant **programari** com **maquinari** són mots que no tenen plural; per tant, **programaris** i **maquinaris** són mots incorrectes.
- **recolzar - donar suport:** **Recolzar** només es pot utilitzar en un sentit físic: per tant, una institució no ens pot **recolzar** ni **donar recolzament**: només ens pot **donar suport** (però tampoc no ens pot **suportar**). Si algú ens ofereix el seu suport vol dir que està d'acord amb nosaltres, que està disposat a defensar les nostres opinions; però si ens ofereix recolzament vol dir que permet que ens hi recolzem físicament.
- **targeta / tarja:** **Tarja** existeix, però no en el sentit amb què ens trobem normalment en l'àmbit informàtic. Utilitzarem sempre **targeta** (de so, de vídeo, de xarxa, etc.)
- **tentative / provisional:** la paraula **tentatiu** no existeix en català. Una possible traducció de **tentative** és **provisional**.
- **varis / diversos:** **Varis** existeix, però el seu ús és més restringit que **diversos**. En el sentit habitual de «diversos programes», «diverses aplicacions», etc., utilitzarem sempre **diversos** i **diverses**.
- **voler / desitjar:** En frases com ara «Do you wish to close the window?», cal traduir **wish** per **voleu**, no pas per **desitgeu**.

## ■ El web o la web

Contràriament al que es veu sovint, el mot «web» només es pot utilitzar en femení («la web») quan ens referim a una pàgina web. Si parlem d'un lloc web, o de tot el sistema web, haurem d'utilitzar el masculí («el web»). Atès que és infreqüent que un web contingui una sola pàgina, rarament parlarem d'una pàgina web, i per tant cal dir sempre «el web del diari X», «el web de la Generalitat», etc. Si volem fer referència a una pàgina concreta d'un web, podem parlar de «la pàgina de serveis del web de l'Ajuntament» o de «les pàgines de descàrrega del web de la revista X».

## ■ Tipografia

- Tot sovint s'utilitza l'accent agut (´, caràcter ASCII ampliat 180) en comptes de l'apòstrof (', caràcter ASCII 39) per apostrofar paraules; això és incorrecte. Per tant, no heu d'escriure «l'adreça» ni «l'URL», sinó «l'adreça» i «l'URL».
- Alguns traductors es troben amb problemes a l'hora d'escriure el punt volat (·, caràcter ASCII ampliat 183) que forma part de la ela geminada, i escriuen un punt normal (., caràcter ASCII 46) al seu lloc. Atès que la forma «l.l» és incorrecta («cancel.la»), cal escriure «l·l» («cancel·la»). A la majoria de teclats, el punt volat es troba a la tecla del 3. Per escriure la ela geminada, doncs, cal prémer Majús + 3 (ens referim a les tecles de les xifres, no pas a les tecles de funció, les que hi ha situades a la part superior del teclat). Si aquest caràcter no és al vostre teclat, premeu la tecla Alt i, **sense deixar-la anar**, escriviu 0183 al **teclat numèric de la dreta** (no amb els nombres de la part superior del teclat, sota les tecles de funció). Finalment, deixeu anar la tecla Alt, i el punt volat ha d'aparèixer allà on teniu la busca.

## Apèndix 2. Topònims i llengües

### ■ Topònims

Quan calgui traduir noms de ciutats o altres topònims se seguiran els criteris següents:

- En el cas de topònims dels Països Catalans, és a dir, de (alfabèticament) Catalunya, Catalunya del Nord, Franja de Ponent, Illes Balears, País Valencià i Principat d'Andorra, a més del Carxe i la ciutat sarda de l'Alguer: s'utilitzarà sempre la forma nadiua (incloent-hi les formes occitanes d'Era Val d'Aran i la Fenolleda). Exemples: Girona, Perpinyà, Benavarri, Alaior, Alcoi, la Massana, Vielha.
- En el cas de topònims de fora dels Països Catalans: s'utilitzarà sempre la traducció/adaptació fonètica històrica. Si no n'hi ha cap, s'utilitzarà el topònim oficial en la llengua original, o la forma adaptada en el cas de llengües que no utilitzin l'alfabet llatí. Exemples: Saragossa, Cadis, Londres, Moscou, Nàpols, Nova York, l'Havana, però Buenos Aires, San Francisco, Los Angeles, Düsseldorf. Per adaptar topònims que pertanyen a l'alfabet ciríl·lic, àrab o hebreu, recomanem seguir les **proposades de transcripció de l'IEC**.

Convé recordar que en català els articles dels topònims van en minúscula, excepte quan es troben a l'inici d'una frase o bé en els casos en què es conserva el topònim en la llengua original: l'Hospitalet de Llobregat, l'Alcora, la Bastida, l'Havana; però Los Angeles, Los Alamos.

### Llistat de països

Codi	Anglès	Català	Codi	Anglès	Català
AF	Afghanistan	<b>Afganistan</b>	AX	Åland Islands	<b>Illes Åland</b>
AL	Albania	<b>Albània</b>	DZ	Algeria	<b>Algèria</b>
AS	American Samoa	<b>Samoa Americanes</b>	AD	Andorra	<b>Andorra</b>
AO	Angola	<b>Angola</b>	AI	Anguilla	<b>Anguila</b>
AQ	Antarctica	<b>Antàrtida</b>	AG	Antigua and Barbuda	<b>Antigua i Barbuda</b>

Codi	Anglès	Català	Codi	Anglès	Català
AR	Argentina	<b>Argentina</b>	AM	Armenia	<b>Armènia</b>
AW	Aruba	<b>Aruba</b>	AU	Australia	<b>Austràlia</b>
AT	Austria	<b>Àustria</b>	AZ	Azerbaijan	<b>Azerbaitjan</b>
BS	Bahamas	<b>Bahames</b>	BH	Bahrain	<b>Bahrein</b>
BD	Bangladesh	<b>Bangladesh</b>	BB	Barbados	<b>Barbados</b>
BY	Belarus	<b>Bielorússia (o Rússia Blanca)</b>	BE	Belgium	<b>Bèlgica</b>
BZ	Belize	<b>Belize</b>	BJ	Benin	<b>Benín</b>
BM	Bermuda	<b>Bermuda</b>	BT	Bhutan	<b>Bhutan</b>
BO	Bolivia	<b>Bolívia</b>	BA	Bosnia and Herzegovina	<b>Bòsnia i Hercegovina</b>
BW	Botswana	<b>Botsuana</b>	BV	Bouvet Island	<b>Bouvet</b>
BR	Brazil	<b>Brasil</b>	BN	Brunei Darussalam	<b>Brunei</b>
BG	Bulgaria	<b>Bulgària</b>	BF	Burkina Faso	<b>Burkina Faso</b>
BI	Burundi	<b>Burundi</b>	KH	Cambodia	<b>Cambotja</b>
CM	Cameroon	<b>Camerun</b>	CA	Canada	<b>Canadà</b>
CV	Cape Verde	<b>Cap Verd</b>	KY	Cayman Islands	<b>Illes Caiman</b>
CF	Central African Republic	<b>República Centrafricana</b>	TD	Chad	<b>Txad</b>
CL	Chile	<b>Xile</b>	CN	China	<b>Xina</b>
CX	Christmas Island	<b>Illa de Christmas</b>	CC	Cocos (Keeling) Islands	<b>Illa de Cocos</b>
CO	Colombia	<b>Colòmbia</b>	KM	Comoros	<b>Comores</b>
CG	Congo	<b>República del Congo</b>	CD	Congo, the Democratic Republic of the	<b>República Democràtica del Congo</b>
CK	Cook Islands	<b>Arxipèlag (Illes) de Cook</b>	CR	Costa Rica	<b>Costa Rica</b>
CI	Côte d'Ivoire	<b>Costa de Vori</b>	HR	Croatia	<b>Croàcia</b>
CU	Cuba	<b>Cuba</b>	CY	Cyprus	<b>Xipre</b>
CZ	Czech Republic	<b>Txèquia</b>	DK	Denmark	<b>Dinamarca</b>
DJ	Djibouti	<b>Gibuti</b>	DM	Dominica	<b>Dominica</b>
DO	Dominican Republic	<b>República Dominicana</b>	EC	Ecuador	<b>Equador</b>

Codi	Anglès	Català	Codi	Anglès	Català
EG	Egypt	<b>Egipte</b>	SV	El Salvador	<b>el Salvador</b>
GQ	Equatorial Guinea	<b>Guinea Equatorial</b>	ER	Eritrea	<b>Eritrea</b>
EE	Estonia	<b>Estònia</b>	ET	Ethiopia	<b>Etiòpia</b>
FK	Falkland Islands (Malvinas)	<b>Illes Malvines (Falkland)</b>	FO	Faroe Islands	<b>Illes Fer-óer</b>
FJ	Fiji	<b>Fiji</b>	FI	Finland	<b>Finlàndia</b>
FR	France	<b>França</b>	GF	French Guiana	<b>Guaiana Francesa</b>
PF	French Polynesia	<b>Polinèsia Francesa</b>	TF	French Southern Territories	<b>Territoris Francesos del Sud</b>
GA	Gabon	<b>Gabon</b>	GM	Gambia	<b>Gàmbia</b>
GE	Georgia	<b>Geòrgia</b>	DE	Germany	<b>Alemanya</b>
GH	Ghana	<b>Ghana</b>	GI	Gibraltar	<b>Gibraltar</b>
GR	Greece	<b>Grècia</b>	GL	Greenland	<b>Grenlàndia</b>
GD	Grenada	<b>Grenada</b>	GP	Guadeloupe	<b>Guadalupe</b>
GU	Guam	<b>Guam</b>	GT	Guatemala	<b>Guatemala</b>
GN	Guinea	<b>Guinea</b>	GW	Guinea-Bissau	<b>Guinea Bissau</b>
GY	Guyana	<b>Guaiana</b>	HT	Haiti	<b>Haití</b>
HM	Heard Island and McDonald Islands	<b>Illa Heard i Illes McDonald</b>	VA	Holy See (Vatican City State)	<b>La Ciutat del Vaticà</b>
HN	Honduras	<b>Hondures</b>	HK	Hong Kong	<b>Hong Kong</b>
HU	Hungary	<b>Hongria</b>	IS	Iceland	<b>Islàndia</b>
IN	India	<b>Índia</b>	ID	Indonesia	<b>Indonèsia</b>
IR	Iran, Islamic Republic of	<b>Iran</b>	IQ	Iraq	<b>Iraq</b>
IE	Ireland	<b>Irlanda</b>	IL	Israel	<b>Israel</b>
IT	Italy	<b>Itàlia</b>	JM	Jamaica	<b>Jamaica</b>
JP	Japan	<b>Japó</b>	JO	Jordan	<b>Jordània</b>
KZ	Kazakhstan	<b>Casaquistàn</b>	KE	Kenya	<b>Kenya</b>
KI	Kiribati	<b>Kiribati</b>	KP	Korea, Democratic People's Republic of	<b>Corea del Nord</b>

Codi	Anglès	Català	Codi	Anglès	Català
KR	Korea, Republic of	Corea del Sud	KW	Kuwait	Kuwait
KG	Kyrgyzstan	Quirguisistan	LA	Lao People's Democratic Republic	Laos
LV	Latvia	Letònia	LB	Lebanon	Líban
LS	Lesotho	Lesotho	LR	Liberia	Libèria
LY	Libyan Arab Jamahiriya	Líbia	LI	Liechtenstein	Liechtenstein
LT	Lithuania	Lituània	LU	Luxembourg	Luxemburg
MO	Macao	Macau	MK	Macedonia, the Former Yugoslav Republic of	Macedònia
MG	Madagascar	Madagascar	MW	Malawi	Malawi
MY	Malaysia	Malàisia	MV	Maldives	Maldives
ML	Mali	Mali	MT	Malta	Malta
MH	Marshall Islands	Illes Marshall	MQ	Martinique	Martinica
MR	Mauritania	Mauritània	MU	Mauritius	Maurici
YT	Mayotte	Mayotte	MX	Mexico	Mèxic
FM	Micronesia, Federated States of	Micronèsia, Estats Federats de	MD	Moldova, Republic of	Moldàvia
MC	Monaco	Mònaco	MN	Mongolia	Mongòlia
MO	Montenegro	Montenegro	MS	Montserrat	Montserrat
MA	Morocco	Marroc	MZ	Mozambique	Moçambic
MM	Myanmar	Mianmar	NA	Namibia	Namíbia
NR	Nauru	Naüru	NP	Nepal	Nepal
NL	Netherlands	Països Baixos	AN	Netherlands Antilles	Antilles Holandeses
NC	New Caledonia	Nova Caledònia	NZ	New Zealand	Nova Zelanda
NI	Nicaragua	Nicaragua	NE	Niger	Níger
NG	Nigeria	Nigèria	NU	Niue	Niue
NF	Norfolk Island	Norfolk	MP	Northern Mariana Islands	Illes Mariannes del Nord
NO	Norway	Noruega	OM	Oman	Oman



Codi	Anglès	Català	Codi	Anglès	Català
PK	Pakistan	<b>Paquiistan</b>	PW	Palau	<b>Palau</b>
PS	Palestinian Territory, Occupied	<b>Palestina</b>	PA	Panama	<b>Panamà</b>
PG	Papua New Guinea	<b>Nova Guinea Pàpua</b>	PY	Paraguay	<b>Paraguai</b>
PE	Peru	<b>Perú</b>	PH	Philippines	<b>Filipines</b>
PN	Pitcairn	<b>Illes Pitcairn</b>	PL	Poland	<b>Polònia</b>
PT	Portugal	<b>Portugal</b>	PR	Puerto Rico	<b>Puerto Rico</b>
QA	Qatar	<b>Qatar</b>	RE	Reunion	<b>Reunió</b>
RO	Romania	<b>Romania</b>	RU	Russian Federation	<b>Rússia (o Federació Russa)</b>
RW	Rwanda	<b>Ruanda</b>	SH	Saint Helena	<b>Santa Helena</b>
KN	Saint Kitts and Nevis	<b>Saint Kitts i Nevis</b>	LC	Saint Lucia	<b>Santa Lucia</b>
PM	Saint Pierre and Miquelon	<b>Saint Pierre i Miquelon</b>	VC	Saint Vincent and the Grenadines	<b>Saint Vincent i les Grenadines</b>
WS	Samoa	<b>Samoa</b>	SM	San Marino	<b>San Marino</b>
ST	São Tome and Principe	<b>São Tomé i Príncipe</b>	SA	Saudi Arabia	<b>Aràbia Saúdita</b>
SN	Senegal	<b>Senegal</b>	RS	Serbia	<b>Sèrbia</b>
SC	Seychelles	<b>Seychelles</b>	SL	Sierra Leone	<b>Sierra Leone</b>
SG	Singapore	<b>Singapur</b>	SK	Slovakia	<b>Eslovàquia</b>
SI	Slovenia	<b>Eslovènia</b>	SB	Solomon Islands	<b>Illes Salomó</b>
SO	Somalia	<b>Somàlia</b>	ZA	South Africa	<b>República de Sud-àfrica</b>
GS	South Georgia and the South Sandwich Islands	<b>Illes Geòrgia del Sud i Sandwich del Sud</b>	ES	Spain	<b>Espanya</b>
LK	Sri Lanka	<b>Sri Lanka</b>	SD	Sudan	<b>Sudan</b>
SR	Suriname	<b>Surinam</b>	SJ	Svalbard and Jan Mayen	<b>Svalbard i Jan Mayen</b>
SZ	Swaziland	<b>Suazilàndia</b>	SE	Sweden	<b>Suècia</b>
CH	Switzerland	<b>Suïssa</b>	SY	Syrian Arab Republic	<b>Síria</b>

Codi	Anglès	Català	Codi	Anglès	Català
TW	Taiwan, Province of China	<b>Taiwan</b>	TJ	Tajikistan	<b>Tatgiquistan</b>
TZ	Tanzania, United Republic of	<b>Tanzània</b>	TH	Thailand	<b>Tailàndia</b>
TL	Timor-Leste	<b>Timor Oriental</b>	TG	Togo	<b>Togo</b>
TK	Tokelau	<b>Tokelau</b>	TO	Tonga	<b>Tonga</b>
TT	Trinidad and Tobago	<b>Trinitat i Tobago</b>	TN	Tunisia	<b>Tunísia</b>
TR	Turkey	<b>Turquia</b>	TM	Turkmenistan	<b>Turcmenistan</b>
TC	Turks and Caicos Islands	<b>Illes de Turks i Caicos</b>	TV	Tuvalu	<b>Tuvalu</b>
UG	Uganda	<b>Uganda</b>	UA	Ukraine	<b>Ucraïna</b>
AE	United Arab Emirates	<b>Emirats Àrabs Units</b>	GB	United Kingdom	<b>Regne Unit (o Gran Bretanya i Irlanda del Nord)</b>
US	United States	<b>Estats Units d'Amèrica (Estats Units)</b>	UM	United States Minor Outlying Islands	<b>Illes Perifèriques Menors dels EUA</b>
UY	Uruguay	<b>Uruguai</b>	UZ	Uzbekistan	<b>Usbequistan</b>
VU	Vanuatu	<b>Vanuatu</b>	VE	Venezuela	<b>Veneçuela</b>
VN	Viet Nam	<b>Vietnam</b>	VG	Virgin Islands, British	<b>Illes Verges Britàniques</b>
VI	Virgin Islands, U.S.	<b>Illes Verges Americanes</b>	WF	Wallis and Futuna	<b>Wallis i Futuna</b>
EH	Western Sahara	<b>Sàhara Occidental</b>	YE	Yemen	<b>Iemen</b>
ZM	Zambia	<b>Zàmbia</b>	ZW	Zimbabwe	<b>Zimbàbue</b>

### Ciutats del món

La taula que presentem tot seguit és una primera aproximació a una llista de ciutats en català. S'ha extret d'un llistat de capitals de països en català, que en un futur s'anirà ampliant.

Ciutat (anglès)	Ciutat (català)	Ciutat (anglès)	Ciutat (català)
Abu Dhabi	<b>Abu Dhabi</b>	Abuja	<b>Abuja</b>
Accra	<b>Acra</b>	Adamstown	<b>Adamstown</b>
Addis Ababa	<b>Adis Abeba</b>	Agana	<b>Agana</b>
Algiers	<b>Alger</b>	Alofi	<b>Alofi</b>
Amman	<b>Amman</b>	Amsterdam	<b>Amsterdam</b>
Andorra la Vella	<b>Andorra la Vella</b>	Ankara	<b>Ànkara</b>
Antananarivo	<b>Antananarivo</b>	Apia	<b>Apia</b>
Ashgabat	<b>Aixgabad</b>	Asmara	<b>Asmara</b>
Astana	<b>Astanà</b>	Asunción	<b>Asunción</b>
Athens	<b>Atenes</b>	Avarua	<b>Avarua</b>
Baghdad	<b>Bagdad</b>	Bairiki	<b>Bairiki</b>
Baku	<b>Bakú</b>	Bamako	<b>Bamako</b>
Bandar Seri Begawan	<b>Bàndar Seri Begàuan</b>	Bangkok	<b>Bangkok</b>
Bangui	<b>Bangui</b>	Banjul	<b>Banjul</b>
Basse-Terre	<b>Basse-Terre</b>	Basseterre	<b>Basseterre</b>
Beijing	<b>Pequín</b>	Beirut	<b>Beirut</b>
Belgrade	<b>Belgrad</b>	Belmopan	<b>Belmopan</b>
Berlin	<b>Berlín</b>	Bern	<b>Berna</b>
Bishkek	<b>Bixkek</b>	Bissau	<b>Bissau</b>
Bogotá	<b>Bogotà</b>	Brades	<b>Brades</b>
Brasília	<b>Brasília</b>	Bratislava	<b>Bratislava</b>
Brazzaville	<b>Brazzaville</b>	Bridgetown	<b>Bridgetown</b>
Brussels	<b>Brussel·les</b>	Bucharest	<b>Bucarest</b>
Budapest	<b>Budapest</b>	Buenos Aires	<b>Buenos Aires</b>
Bujumbura	<b>Bujumbura</b>	Cairo	<b>el Caire</b>
Canberra	<b>Cànberra</b>	Cape Town	<b>la Ciutat del Cap</b>

Ciutat (anglès)	Ciutat (català)	Ciutat (anglès)	Ciutat (català)
Caracas	<b>Caracas</b>	Castries	<b>Castries</b>
Cayenne	<b>Cayenne</b>	Charlotte Amalie	<b>Charlotte Amalie</b>
Chisinau	<b>Quixinau</b>	Cockburn Town	<b>Cockburn Town</b>
Colombo	<b>Colombo</b>	Conakry	<b>Conakrí</b>
Copenhagen	<b>Copenhaguen</b>	Dacca	<b>Daca</b>
Dakar	<b>Dakar</b>	Dalap-Uliga-Darrit	<b>Majuro</b>
Damascus	<b>Damasc</b>	Diego Garcia	<b>Diego Garcia</b>
Dili	<b>Dili</b>	Djibouti	<b>Gibuti</b>
Dodoma	<b>Dódoma</b>	Doha	<b>Doha</b>
Dublin	<b>Dublín</b>	Dushanbe	<b>Duixanbé</b>
El Aaiún	<b>Al-Aiun</b>	Flying Fish Cove	<b>Flying Fish Cove</b>
Fort-de-France	<b>Fort-de-France</b>	Freetown	<b>Freetown</b>
Gaborone	<b>Gaborone</b>	Georgetown	<b>Georgetown</b>
Gibraltar	<b>Gibraltar</b>	Grytviken	<b>Grytviken</b>
Guatemala	<b>Guatemala</b>	Hamilton	<b>Hamilton</b>
Hanoi	<b>Hanoi</b>	Harare	<b>Harare</b>
Havana	<b>I'Havana</b>	Helsinki	<b>Hèlsinki</b>
Hong Kong	<b>Hong Kong</b>	Honiara	<b>Honiara</b>
Islamabad	<b>Islamàbad</b>	Jakarta	<b>Jakarta</b>
Jamestown	<b>Jamestown</b>	Jerusalem	<b>Jerusalem</b>
Kabul	<b>Kàbul</b>	Kampala	<b>Kampala</b>
Katmandu	<b>Katmandu</b>	Khartoum	<b>Khartum</b>
Kiev	<b>Kíev</b>	Kigali	<b>Kigali</b>
Kingston	<b>Kingston</b>	Kingstown	<b>Kingstown</b>
Kinshasa	<b>Kinshasa</b>	Koror	<b>Koror</b>
Kuala Lumpur	<b>Kuala Lúmpur</b>	Kuwait	<b>Al-Kuwait</b>
La Paz	<b>La Paz</b>	Libreville	<b>Libreville</b>
Lilongwe	<b>Lilongwe</b>	Lima	<b>Lima</b>
Lisbon	<b>Lisboa</b>	Ljubljana	<b>Liubliana</b>
Lomé	<b>Lomé</b>	London	<b>Londres</b>

Ciutat (anglès)	Ciutat (català)	Ciutat (anglès)	Ciutat (català)
Longyearbyen	<b>Longyearbyen</b>	Luanda	<b>Luanda</b>
Lusaka	<b>Lusaka</b>	Luxembourg	<b>Luxemburg</b>
Macau	<b>Macau</b>	Madrid	<b>Madrid</b>
Malabo	<b>Malabo</b>	Male	<b>Malé</b>
Mamoudzou	<b>Mamutzu</b>	Managua	<b>Managua</b>
Manama	<b>Al-Manama</b>	Manila	<b>Manila</b>
Maputo	<b>Maputo</b>	Mariehamn	<b>Mariehamn</b>
Maseru	<b>Màseru</b>	Mata-Utu	<b>Mata-Utu</b>
Mbabane	<b>Mbabane</b>	Mexico City	<b>la Ciutat de Mèxic</b>
Minsk	<b>Minsk</b>	Mogadiscio	<b>Mogadixo</b>
Monaco	<b>Mònaco</b>	Monrovia	<b>Monròvia</b>
Montevideo	<b>Montevideu</b>	Moroni	<b>Moroní</b>
Moscow	<b>Móscou</b>	Muscat	<b>Masqat</b>
N'Djamena	<b>N'Djamena</b>	Nairobi	<b>Nairobi</b>
Nassau	<b>Nassau</b>	New Delhi	<b>Nova Delhi</b>
Niamey	<b>Niamei</b>	Nicosia	<b>Nicosia</b>
Nouakchott	<b>Nàwakxut</b>	Nouméa	<b>Noumea</b>
Nuku'alofa	<b>Nuku'alofa</b>	Nuuk	<b>Nuuk</b>
Oranjestad	<b>Oranjestad</b>	Oslo	<b>Oslo</b>
Ottawa	<b>Òttawa</b>	Ouagadougou	<b>Ugadugú</b>
Pago Pago	<b>Pago Pago</b>	Palikir	<b>Palikir</b>
Panama	<b>Panamà</b>	Papeete	<b>Papeete</b>
Paramaribo	<b>Paramaribo</b>	Paris	<b>París</b>
Phnom Penh	<b>Phnom Penh</b>	Plymouth	<b>Plymouth</b>
Podgorica	<b>Podgóritsa</b>	Port Louis	<b>Port Louis</b>
Port Moresby	<b>Port Moresby</b>	Port Vila	<b>Port Vila</b>
Port of Spain	<b>Port of Spain</b>	Port-au-Prince	<b>Port-au-Prince</b>
Port-aux-Français	<b>Port-aux-Français</b>	Porto-Novo	<b>Porto-Novo</b>
Prague	<b>Praga</b>	Praia	<b>la Praia</b>
Pretoria	<b>Pretòria</b>	Pristina	<b>Príxtina</b>

Ciutat (anglès)	Ciutat (català)	Ciutat (anglès)	Ciutat (català)
Pyongyang	<b>Pyongyang</b>	Quito	<b>Quito</b>
Rabat	<b>Rabat</b>	Ramallah	<b>Ramal·là</b>
Rangoon	<b>Rangun</b>	Reykjavík	<b>Reykjavík</b>
Riga	<b>Riga</b>	Riyadh	<b>Riad</b>
Road Town	<b>Road Town</b>	Rome	<b>Roma</b>
Roseau	<b>Roseau</b>	Saint George's	<b>Saint George's</b>
Saint John's	<b>Saint John's</b>	Saint-Denis	<b>Saint-Denis</b>
Saint-Pierre	<b>Saint-Pierre</b>	Saipan	<b>Saipan</b>
San José	<b>San José</b>	San Juan	<b>San Juan</b>
San Marino	<b>San Marino</b>	San Salvador	<b>San Salvador</b>
Sana'a	<b>Sanà</b>	Santiago	<b>Santiago</b>
Santo Domingo	<b>Santo Domingo</b>	Sarajevo	<b>Saraievo</b>
Seoul	<b>Seül</b>	Singapore	<b>Singapur</b>
Skopje	<b>Skópie</b>	Sofia	<b>Sòfia</b>
Stanley	<b>Stanley</b>	Stockholm	<b>Estocolm</b>
Sucre	<b>Sucre</b>	Suva	<b>Suva</b>
São Tomé	<b>São Tomé</b>	Taipei	<b>Taipei</b>
Tallinn	<b>Tal·lin</b>	Tashkent	<b>Taixkent</b>
Tbilisi	<b>Tbilissi</b>	Tegucigalpa	<b>Tegucigalpa</b>
Tehran	<b>Teheran</b>	The Valley	<b>The Valley</b>
Thimphu	<b>Thimbu</b>	Tirana	<b>Tirana</b>
Tokyo	<b>Tòquio</b>	Tripoli	<b>Trípoli</b>
Tunis	<b>Tunis</b>	Tórshavn	<b>Tórshavn</b>
Ulan Bator	<b>Ulan Bàtor</b>	Vaduz	<b>Vaduz</b>
Vaiaku	<b>Vaiaku</b>	Valletta	<b>La Valletta</b>
Vatican City	<b>la Ciutat del Vaticà</b>	Victoria	<b>Victòria</b>
Vienna	<b>Viena</b>	Vientiane	<b>Vientiane</b>
Vilnius	<b>Vilnius</b>	Warsaw	<b>Varsòvia</b>
Washington	<b>Washington</b>	Wellington	<b>Wellington</b>
West Island	<b>West Island</b>	Willemstad	<b>Willemstad</b>

Ciutat (anglès)	Ciutat (català)	Ciutat (anglès)	Ciutat (català)
Windhoek	<b>Wíndhuk</b>	Yamoussoukro	<b>lamussukro</b>
Yaounde	<b>laundé</b>	Yaren	<b>Yaren</b>
Yerevan	<b>lerevan</b>	Zagreb	<b>Zàgreb</b>

## Llengües

Anglès	Català	Anglès	Català
Afghani	<b>afganès</b>	Afrikaans	<b>afrikaans</b>
Albanian	<b>albanès</b>	Amharic	<b>amhàric</b>
Arabic	<b>àrab</b>	Armenian	<b>armeni</b>
Assamese	<b>assamès</b>	Azerbaijani	<b>àzeri</b>
Basque	<b>basc</b>	Bengali	<b>bengalí</b>
Bosnian	<b>bosnià</b>	Breton	<b>bretó</b>
Buhid	<b>bugui</b>	Bulgarian	<b>búlgar</b>
Byelorussian	<b>bielorús</b>	Catalan	<b>català</b>
Chinese	<b>xinès</b>	Coptic	<b>copte</b>
Corsican	<b>cors</b>	Croatian	<b>croat</b>
Cypriot	<b>xipriota</b>	Czech	<b>txec</b>
Danish	<b>danès</b>	Dutch	<b>holandès</b>
English	<b>anglès</b>	Esperanto	<b>esperanto</b>
Estonian	<b>estonià</b>	Faroese	<b>feroès</b>
Finnish	<b>finès</b>	French	<b>francès</b>
Gaelic (Scots)	<b>gaèlic (escocès)</b>	Galician	<b>gallec</b>
Georgian	<b>georgià</b>	German	<b>alemany</b>
Greek	<b>grec</b>	Gujarati	<b>gujarati</b>
Gur	<b>gur</b>	Hebrew	<b>hebreu</b>
Hindi	<b>hindi</b>	Hungarian	<b>hongarès</b>
Icelandic	<b>islandès</b>	Indonesian	<b>indonesi</b>
Interlingua	<b>interlingua</b>	Irish	<b>irlandès</b>
Italian	<b>italià</b>	Japanese	<b>japonès</b>
Kannada	<b>kannarès</b>	Kazakh	<b>casac</b>
Khmer	<b>khmer</b>	Korean	<b>coreà</b>
Kurdish	<b>kurd</b>	Lao	<b>laosià</b>
Latin	<b>llatí</b>	Latvian	<b>letó</b>
Lithuanian	<b>lituà</b>	Macedonian	<b>macedoni</b>
Malay	<b>malai</b>	Malayalam	<b>malaiàlam</b>



Anglès	Català	Anglès	Català
Maltese	<b>maltès</b>	Manx	<b>manx</b>
Maori	<b>maori</b>	Mayan languages	<b>llengües maies</b>
Mongolian	<b>mongol</b>	Nepali	<b>nepalès</b>
Norwegian	<b>noruec</b>	Nyanja	<b>nyanja</b>
Occitan	<b>occità</b>	Panjabi, Punjabi	<b>panjabi</b>
Pashto, Pashtu, Paxto	<b>paixtu</b>	Persian	<b>persa</b>
Polish	<b>polonès</b>	Portuguese	<b>portuguès</b>
Quechua	<b>quítxua</b>	Romanian	<b>romanès</b>
Russian	<b>rus</b>	Sardinian	<b>sard</b>
Scottish Gaelic	<b>gaèlic escocès</b>	Serbian	<b>serbi</b>
Serbo-Croatian	<b>serbocroat</b>	Slovak	<b>eslovac</b>
Slovenian	<b>eslovè</b>	Spanish	<b>espanyol, castellà</b>
Suomi	<b>finès</b>	Swahili	<b>suahili</b>
Swedish	<b>suec</b>	Syriac	<b>siríac</b>
Tagalog	<b>tagal</b>	Tamil	<b>tàmil</b>
Tai, Thai	<b>tai</b>	Tibetan	<b>tibetà</b>
Turkish	<b>turc</b>	Turkmen	<b>turcman</b>
Ugaritic	<b>ugarític</b>	Ukrainian	<b>ucraïnès</b>
Upper Sorbian	<b>alt sòrab</b>	Uzbek	<b>usbec</b>
Vietnamese	<b>vietnamita</b>	Walloon	<b>való</b>
Welsh	<b>gal·lès</b>	Xhosa	<b>xosa</b>
Yiddish	<b>jiddisch</b>	Zulu	<b>zulu</b>

## Alfabetes

Anglès	Català
Arabic	aràbic
Baltic	bàltic
Central European	centreeuropeu
Cyrillic	ciríl·lic
Devanagari	devanagari
Hebrew	hebreu
Simplified Chinese	xinès simplificat
Traditional Chinese	xinès tradicional
Western	llatí

## Crèdits i llicència

# 8

Aquest document és obra de Quico Llach, Jordi Mas, Jordi Coll, Toni Hermoso, Jordi Serratosa, Diana Coromines, Sílvia Miranda, Xavier Rull i Pau Iranzo.

Volem agrair l'assessorament, esmenes i suggeriments de les següents persones i institucions: Anna Grau, Jordi Irazuzta, Gil Forcada, Josep Ma Ferrer, Marc Belzunces, Miquel Parella, Juli Moll, Lou Hevly, Idali Vera Grau, el TERMCAT i l'Institut Cartogràfic de Catalunya

El format i estil del document no hauria estat possible sense la col·laboració d'Anna Barberà.

© Softcatalà 2000-2010. Publicat sota Llicència de Creative Commons del tipus **Reconeixement - Compartir Igual 3.0 Genèrica**